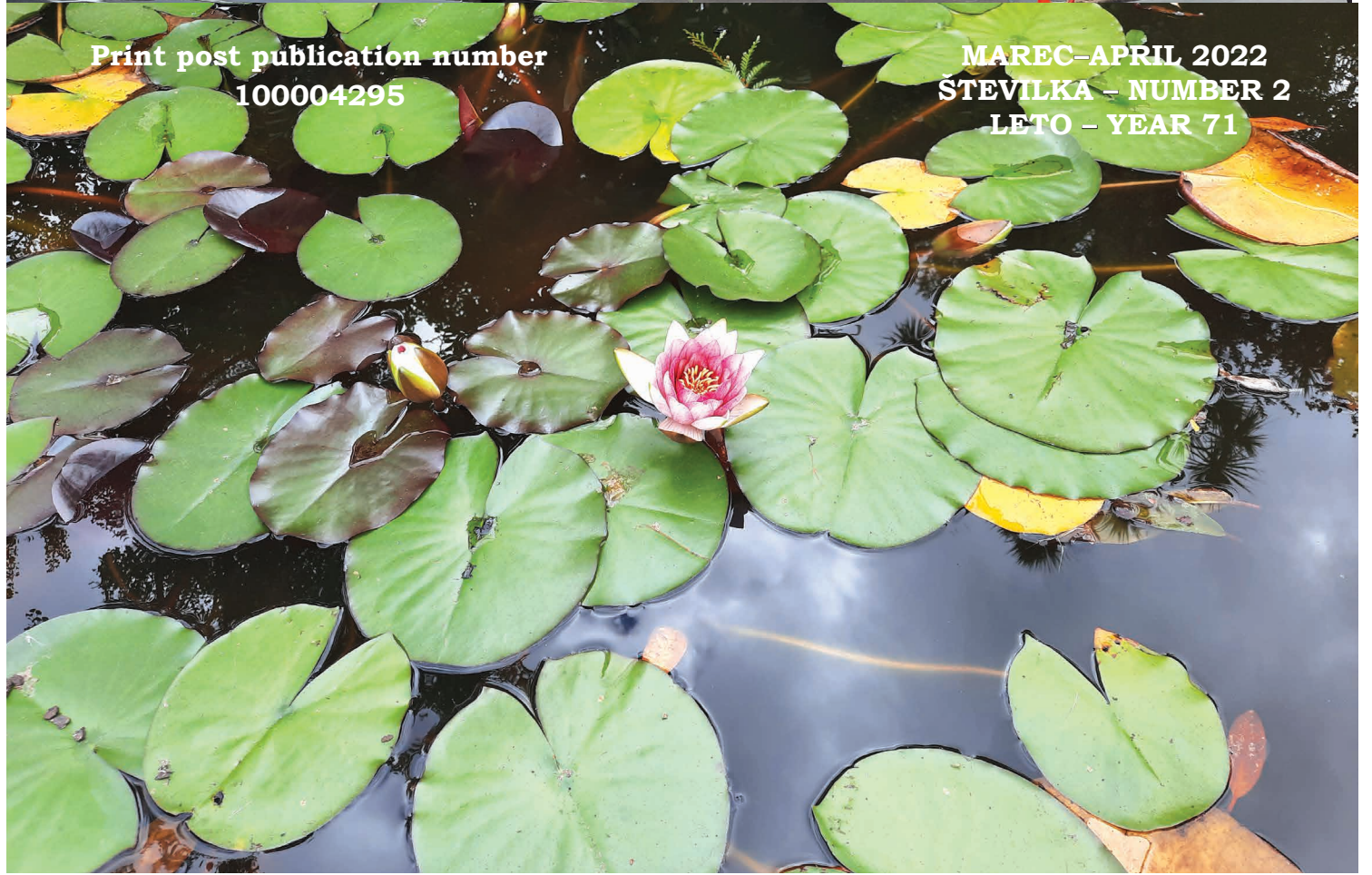

Misli

Thoughts

Print post publication number
100004295

MAREC-APRIL 2022
STEVILKA - NUMBER 2
LETO - YEAR 71

Misli marec-april 2022

Vsebina:

- 3 Spoštovani in dragi rojaki
- 5 Orehova potica
- 6 Izpod Triglava
- 12 Slovenski misijon Melbourne
- 20 Hvaležen spomin in prirčen pozdrav
- 25 Bilo je nekoč
- 34 Slovenski misijon Adelaide
- 40 Obisk in slovo
- 41 Polovinke
- 45 Slovenski misijon Sydney
- 51 Iz Kraljičine dežele – Queenslanda
- 53 Kako smo pred tridesetimi leti
Slovenci pod Južnim križem ...
- 55 Vaši darovi
- 56 Pozdrav s Tasmanije
- 59 Triglav Mounties
- 62 Canberra Motor Bike Ride
- 63 Veliko slovensko zmagoslavje
pod Poncami
- 64 Živalske zgode in nezgode
- 66 Razmišljanja Cilke Žagar
- 69 Butalci

Jezus Kristus,
ko je vse temno
in občutimo le svojo šibkost
in nemoč,
nam daj začutiti svojo
navzočnost,
svojo ljubezen
in svojo moč.

Pomagaj nam popolnoma
zaupati v tvojo Ljubezen,
ki nas ščiti,
in v moč,
ki nas krepi,
da nas nič ne bo moglo
prestrašiti ali skrbeti.
Zakaj le če bomo živeli
v tvoji bližini,
bomo videli tvojo roko,
tvojo pot in tvojo voljo
v vseh stvareh.

Fotografiji na naslovnici:

Zgoraj: Saint Patrick's Cathedral,
Parramatta (foto: p. SP)

Spodaj: Ballarat Botanical Gar-
dens (foto: p. SP)

Spoštovani in dragi rojaki!

Stopili smo v jesenski čas. Ob tem mi misli uhajajo k Philu Bosmansu, ki je zapisal: »Začenja se jesen. To opažam na vrtu, na drevju in grmičevju. To čutim v zraku in v svojih udih. Poletje je nepreklicno mimo. Zoper jesen ni nobene zdravilne rožice. Vendar je jesen lepa in tako polna barv. Zadnje življenjske radosti so bolj umirjene, a tudi globlje. Tako bom mirno čakal, da pride jesen k meni.« Ob tem Vas spodbujam, da bi res skušali, po svojih najboljših močeh, v vsej polnosti zaživeti tudi čas jeseni življenja, ki je, verjamem, pogosto zaznamovan z marsikatero bolečino več, morda z nemočjo, z dejstvom, da ne morem več narediti vsega, kar si želim ... Da bi v tem zares zmedenem času, v katerem smo se znašli, ohranjali pozitivno držo, bili nosilci veselja, optimizma in vsega dobrega, kar je v nas.

Velikonočni prazniki so pred nami. Naj bo sporočilo letošnje velike noči naslednje: *Vstal je Kristus, upanje moje! Zaradi vstalega Kristusa nam ni znana prihodnost, znan pa nam je cilj!* Želim vam, da bi svetloba Jezusovega vstajenja ožarila vaše dneve in vam pomagala premagati strah. Naj žarki velikonočne zarje zasijejo v vaših očeh, naj radost vstajenja osvoji vaša srca!

Kako zelo spremenljivo je človeško življenje! Kako zvest je Bog svojim obljubam in svoji brezpogojni ljubezni do človeka. V dneh med cvetno nedeljo in veliko nočjo praznujemo največje skrivnosti naše vere. Ti dnevi so za nas kratek misijon, ko se pustimo nagovoriti in poučiti Jezusu Kristusu in Cerkvi. Kaj nam spregovorijo ti velikonočni dnevi? Govorijo nam o Jezusu, ki je dal življenje za človeka, za vsakega od nas, o Jezusu, ki je izkušal človeško trpljenje in strah, o Jezusu, ki je premagal smrt in vstal od mrtvih. Ti dnevi govorijo o nas samih, ki smo spremenljivi in negotovi. Enkrat smo navdušeni kot množica z oljčnimi in palmovimi vejami ter navdušeno kličemo Jezusu in Cerkvi »Hozana«. Zatem pridejo dnevi negotovosti in strahu, ko človek kriči: »Križaj ga!« Po tišini velike sobote

Misli Thoughts – Božje in človeške – Misli Thoughts

Religious and Cultural Bi-Monthly Magazine in Slovenian language. Informativna dvomesečna revija za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji | Ustanovljena (Established) leta 1952 | **Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia.** Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji | **Glavni urednik in upravnik (Editor and Manager):** p. Simon Peter Berlec OFM, Baraga House, 19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101 | **Tehnični urednik (Production Editor) in računalniška postavitev:** p. David Šrumpf OFM, Kew | **Naročnina, darovi in naslovi:** Angelca Veedetzel | **Stalni sodelavci:** p. David Šrumpf OFM, p. Darko Žnidaršič OFM, Florjan Auser, Mirko Cuderman, Tone Gorjup, Martha Magajna, Cilka Žagar, Katarina Mahnič | **Skupina prostovoljcev v Kew** pripravi Misli za na pošto. | **Naslov (Address):** MISLI, PO Box 197, KEW VIC 3101 | **Tel.: 03 9853 7787** | **E-mail:** slomission.misli@gmail.com | **Naročnina za 2022** je 60 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije (letalsko) 120 dolarjev | Naročnina se plačuje vnaprej; ne pozabite napisati svojega imena in priimka! **Bančni račun pri Commonwealth Bank v Kew:** MISLI, BSB: 06 3142. Številka računa: 0090 1561 | **Poverjenišтво** za MISLI imajo slovenski misijoni v Avstraliji | Rokopisov ne vračamo | Prispevkov brez podpisa ne objavljamo. Za objavljene članke odgovarja avtor |

Tisk (Printing): Distinction Press, Simon Kovacic, Melbourne.

Misli na spletu: Florjan Auser <https://www.glasslovenije.com.au>. Tam kliknite na MISLI. | **ISSN 1443-8364**

pa človek doživi odrešenje in Božjo ljubezen. Z olajšanim srcem mirno in veselo poje: »Aleluja!« Vsa tri občutja se dogajajo v nas. Velikonočni prazniki nam jih oživijo, da bi še bolj zaupali, verovali in ljubili. To ni praznik šunke in potice; to je praznik Jezusa Kristusa, ki je za nas umrl in vstal od mrtvih. To je praznik Jezusa Kristusa, ki je živ med nami, nas neskončno ljubi in nas odrešuje vsega hudega.

Želim Vam, da bi bili ljudje globoke vere, ki črpajo duhovno svežino iz dogodka velike noči. S kakšno brezmejno ljubeznijo nas je Jezus ljubil, da je šel za nas umret na križ, in kakšna izredna moč je ljubezen, ki ga je ponesla iz smrti v življenje, bomo vedeli šele takrat, ko se nas bo resnica vstajenja dotaknila z vso silo, tako kot se je dotaknila apostolov na prvo veliko noč zvečer, ko so bili zbrani v dvorani zadnje večerje. Jezus je prišel pri zaklenjenih vratih in jim rekel: »Mir vam bodi!« Ustrašili so se ga, On pa jim je prinesel mir. Morda se tudi vi bojite Boga, njegovih zahtev, zapovedi, morda se vam zdimo duhovniki preveč okosteneli in neprilagojeni današnjemu času in vas je takšne podobe krščanstva strah. Vendar velja še danes Jezusova beseda, ki jo je izrekel na večer velikonočnega dne apostolom: »Ne bojte se, jaz sem!« Ta beseda prinaša mir tudi nam, če jo le hočemo sprejeti. Mir pred naštetimi predsodki, mir pred tistimi, ki želijo oblatiti Cerkev, mir pred očitki, da smo kristjani izkoriščevalci družbe, mir pred pomisleki, da spreobrnjenje ni zame ...

»Če Kristus ni vstal, je prazna naša vera,« je zapisal apostol Pavel. Naj naša vera ne bo prazna. Naj Jezusovo vstajenje, največjo resnico vseh časov, izpričajo naša prizadevanja, naša želja po duhovnem napredku, naša iskrenost in dobrohotnost. Naj nam srce zapoje veselo ALELUJO v znamenje našega radostnega srečanja z Vstalim, ne samo na velikonočno jutro, ampak vsak trenutek našega življenja!

In če sem začel z mislijo Phila Bosmansa, naj z njo tudi končam: *»Tudi neumnih navad se lahko odvadimo. Nikoli nismo prestari, da se ne bi mogli česa odvaditi. In kako nam to uspe? Če imamo svoje bližnje tako radi, da jim nočemo biti v nadlego s svojimi slabimi navadami. To pa terja od človeka precejšen napor in dosti vztrajnosti. Nikoli nismo prestari za to, toda če čakamo predolgo, nam naposled lahko poide sapa. Naučiti se česa lepega je užitek. Odvaditi se česa slabega pa velja mnogo truda. Zlasti če se hočemo otresti tega, kar je v nas že globoko zakoreninjeno: določena razvada, grd madež v značaju ali kriva pot v življenju.«*

p. Simon Peter Berlec

Orehova potica

Bližajo se velikonočni prazniki in z njimi spomini na praznovanja doma. Orehova potica je verjetno del vseh Slovencev, ki žalujemo za mladostjo in Slovenijo. Odločila sem se, da bom še zadnjič v življenju spekla to potico. Družina pride na obisk in rada bi, da še enkrat okusijo ta znameniti del slovenske kulture. Odločila sem se, da jo bom delala zelo počasi in previdno, da ne bi umazala kuhinje in da ne bi kaj pozabila.

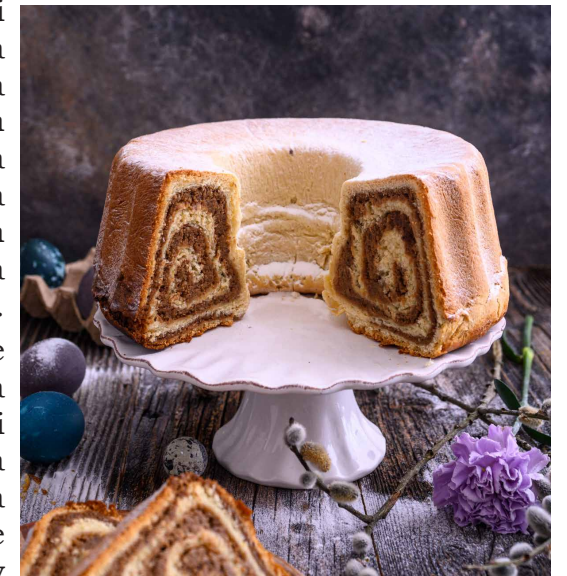
Včeraj sem zmlela orehe in nakupila vse sestavine za potico. Danes sem mesila testo, da se je lepo ločilo od rok. Dala sem ga počivat. Tudi jaz sem potrebovala počitek, vendar sem morala pripraviti nadev. Smetano sem dala zavret na štedilnik in za vsak primer medtem odprla še kuharsko knjigo, da bi videla, če sem dala v testo vse potrebno. Ponavadi kuham po spominu in posluhu, tokrat pa sem naredila napako in začela brati recept. Medtem mi je smetana prekipela po vsem štedilniku in kuhinji. Neverjetno, kakšno moč ima vrela smetana. Vzkliknila sem nekaj neprimernih besed in začela s čiščenjem. Med njim sem se spomnila mojega pametnega moža Jožeta. Ko sva se pred šestdesetimi leti pripravljala na pobeg iz Slovenije, je rekel, da bi bilo mogoče pametno vzeti s seboj slovensko kuharico. Kot študentka nisem nikdar kuhala, a Jože je verjel, da sem normalna ženska in bom kmalu kuhala kot njegova mama. Ta knjiga slavi šestdesetletnico, toda največ jo je uporabljal Jože, ko je delal pršute, kranjske klobase in krvavice. Vedno je kuhal z odprto knjigo. Bil je zelo dober kuhar za posebne priložnosti, jaz pa sem kuhala bolj vsakdanjo hrano.

Ko sva prišla v Avstralijo, je Jože zagledal v trgovini pletilni stroj (štrikarsko mašino) in šivalni stroj. Računal je, da bom pletla in šivala. Te stroje sem odplačala tako, da sem v trgovini demonstrirala, kako se šiva in plete. Ni čudno, da v Avstraliji velja: »Učitelji učijo, ker ne znajo delati.« Te stroje sem kasneje na skrivaj podarila naprej. Jože mi je za rojstni dan kupil tudi psa, nemškega ovčarja. No, to je pa že druga dolga zgodba.

Spomnila sem se tudi na živahne sestanke v canberrskem slovenskem klubu. Enkrat, še v rani mladosti, sem skušala nekaj razložiti, pa me je neki gospod posvaril, naj se vrnem v kuhinjo, ker sem kot ženska primerna samo za kuhanje. Še dobro, da ga nisem povabila na kosilo, ker bi mogoče spremenil mišljenje.

No, moje potice vedno pohvalijo, ker so moji sinovi že od otroških let navajeni nanje, in mislijo, da nihče ne kuha tako dobro kot njihova mama.

Upam, da boste vsi imeli žegnanje dobrot, ker to je bil za nas res vedno poseben praznik. Aleluja. Srečno veliko noč želim.

Cilka Žagar

IZPOD TRIGLAVA

Tone Gorjup

TRIDESET LET VATIKANSKEGA PRIZNANJA SLOVENIJE

Sveti sedež je 13. januarja 1992 med prvimi državami priznal samostojno Slovenijo. Na Prešernov dan, 8. februarja istega leta, pa je vzpostavil diplomatske odnose z našo državo. Ob trideseti obletnici teh dogodkov je Vatikan obiskala slovenska delegacija pod vodstvom predsednika države Boruta Pahorja in nadškofa Stanislava Zoreta, predsednika Slovenske škofovske konference. Obisk v večnem mestu je bil izraz zahvale za tedanjo odločno podporo Svetega sedeža Sloveniji v času njenega osamosvajanja. Že v nedeljo, 6. februarja, je nadškofa Zoreta na zasebni pogovor sprejel državni tajnik kardinal Pietro Parolin. V ponedeljek je bil predsednik Pahor na uradnem obisku pri papežu Frančišku. Govorila sta o dobrih odnosih med državama, o trenutnih razmerah na Zahodnem Balkanu in o ukrajinski krizi. Pahor je bil presenečen, kako dobro papež pozna dogajanje v Sloveniji. Nadškof Zore je že pred tem daroval sveto mašo na grobu sv. papeža Janeza Pavla II., v kapeli sv. Sebastijana bazilike sv. Petra. Pri maši, pri kateri so bili tudi kardinal Franc Rode, predsednik Pahor, zunanji minister Anže Logar, veleposlanik pri Svetem sedežu Jakob Štunf in v Rimu živeči Slovenci, je prepeval Slovenski oktet. Nadškof Zore je v pridigi dejal: »Ko se danes s hvaležnostjo spominjamo naklonjenosti in odločnosti sv. Janeza Pavla II., tudi pozorno poslušamo besede, ki nam jih je namenil. Kot je

dejal nadškof, je Sveti sedež spremljal oblikovanje naše samostojne države. Pomembno pa je, da se zavedamo, da nam samostojnosti ni nihče podaril. Bog nam je po zgodovinskih okoliščinah dal priložnost, da uresničimo svojo samostojnost, zanj pa smo se morali odločiti sami.« Ob koncu je še dejal: »Na tem mestu po priprošnji sv. Janeza Pavla II. prosim Boga, da bi svojo samobitnost znali živeti, jo prečistiti in jo obogatiti, da jo bodo naši zanamci z veseljem in odgovornostjo sprejeli kot dediščino vseh dosedanjih rodov.« Popoldne je sledil še koncert Slovenskega okteta v baziliki Marije Snežne.

ŠKOF SAJE NA ČELU ŠKOFOVSKE KONFERENCE

Slovenski škofje so na 129. redni seji, ki je v Vrbju pri Žalcu potekala v ponedeljek, 14. marca 2022, izvolili novo vodstvo Slovenske škofovske konference. Za predsednika je bil

izvoljen novomeški škof Andrej Saje, za podpredsednika pa soboški škof Peter Štumpf; član stalnega sveta je postal celjski škof Maksimilijan Matjaž. Novo vodstvo Slovenske škofovske konference je petletni mandat nastopilo 24. marca. Škofu Sajetu je ob izvolitvi čestital njegov predhodnik Stanislav Zore, ki je Slovensko škofovsko konferenco vodil od 23. marca 2017: »Ob izvolitvi mu čestitam in mu želim, naj ga v prizadevanju za povezovanje škofov, škofij in vsega Božjega ljudstva spremlja navdihovanje Svetega Duha. Časi, v kakršnih živimo, in tisti, ki se izrisujejo na obzorju, bodo zahtevali modrost in zaupanje v Božjo bližino.«

MOLITEV ZA MIR V UKRAJINI

Napad ruske vojske na Ukrajino v noči s 23. na 24. februar, ki je iz zraka napadla letališča in vojaške objekte po vsej državi in z oklepnimi silami iz več smeri vdrla v Ukrajino, je streznil marsikoga. Tako kot drugod po svetu smo imeli tudi v Sloveniji na pobudo papeža Frančiška 2. marca, na pepelnico, dan molitve in posta za mir. Nekaj dni zatem so v ljubljanski stolnici pripravili sveto liturgijo za mir v Ukrajini. Mašo po vzhodnem obredu, h kateri se pri nas vsako nedeljo zbirajo grkokatoličani v Metliki, je daroval njihov škof za Slovenijo, Hrvaško in Vojvodino vladika Milan Stipič. Pri oltarju so se mu pridružili nadškof Stanislav Zore, škofa Andrej Saje in Anton Jamnik, apostolski nuncij nadškof Jean – Marie Speich in številni duhovniki. Škof Stipič je med drugim dejal: »Dragi Slovenci, če bodo prišli sem Ukrajinci po pomoč, oskrbo in zaščito, jih sprejmite odprtega srca. So

slovanski narod kot vsi mi, so pridni, požrtvovalni in dobri ljudje, dobri kristjani, imejte zanje odprto srce in odprite svojo domovino zanje. Seveda vsi molimo, da bi se vojna končala in da bi se vsi lahko vrnili domov.« Kot je še dejal, kristjani lahko veliko storimo za mir, ne smemo molčati, ampak moramo zagovarjati mir. Pripravljeni moramo biti tudi kaj žrtvovati. Povabil je, naj vse odpovedi tega posta namenimo za mir v Ukrajini. K molitvi za mir so povabile tudi Marijine sestre iz Slovenije, ki delujejo v Ukrajini. Hvaležne so tudi za materialno pomoč, ki prihaja iz Slovenije prek Karitasa in po drugih poteh.

DRŽAVNI ZBOR OBSODIL RUSKI NAPAD NA UKRAJINO

Državni zbor je v začetku marca sprejel deklaracijo, v kateri je obsodil rusko agresijo nad Ukrajino kot najhujšo kršitev mednarodnega prava ter rusko priznanje neodvisnosti pokrajin Doneck in Lugansk. Deklaracija obsoja tudi belorusko pomoč Putinu ter izraža solidarnost z ukrajinskim narodom, ki ima edini pravico odločati o svoji prihodnosti, podpira humanitarnost ter poziva k prizadevanjem za doseg miru. Poslanci in poslanke podpirajo sprejete mednarodne ukrepe proti Rusiji in Belorusiji. Prav tako podpirajo evropsko perspektivo Ukrajine in njeno prošnjo za članstvo v Evropski uniji. Vlado državni zbor poziva, da nadaljuje s humanitarno pomočjo Ukrajini.

JANŠA V KIJEVU

Predsednik vlade Janez Janša je na seji državnega zbora opozoril, da dogajanje v Ukrajini ni le vojna, temveč se doga-

ja etnično čiščenje priobalnih mest ob Črnem morju. Razmere je primerjal s tistimi med vojno v Bosni in Hercegovini. Dodal je še, da se bo spopad končal, ko bo Ukrajina sama s prejeto pomočjo dovolj močna, da bo zaustavila prodor ruskih enot. Dan zatem se je s predsednikoma vlad Poljske in Češke, Mateuszem Morawieckim in Petrom Fialo, ter podpredsednikom poljske vlade Jaroslawom Kaczynskim, odpravil v Kijev. Po osmih urah potovanja od poljske meje se je tam srečal z ukrajinskim predsednikom Volodimirjem Zelenskim. »Vaš obisk v Kijevu v tem za Ukrajino težkem času je močan znak podpore. To resnično zelo cenimo,« je dejal Zelenski na srečanju, na katerem je bil tudi ukrajinski premier Denis Šmigalj. Po vrnitvi treh premierjev na Poljsko, je Morawiecki povedal, da je bil pobudnik obiska v Ukrajini Janša in se mu za to zahvalil. Janša je dejal,

da se je za obisk odločil, ker se zaveda, kako se Ukrajinci počutijo v teh dneh: »Slovenija je bila v podobni situaciji pred tremi desetletji. Tudi mi smo se borili za našo svobodo, neodvisnost in za naša življenja.« Obisk je precej pripomogel k temu, da je tudi Evropska unija, tako kot Slovenija, vrnila v Kijev svoje predstavnike in začela bolj pogumno sodelovati z napadeno državo.

PROTESTI V PODPORO UKRAJINI

V Ljubljani so se v začetku marca zvrstili trije shodi. Prvega so pripravile organizacije civilne družbe, ki se že več kot dve leti zbirajo na neprijavljenih protestih proti aktualni vladi. Pozvali so k takojšnji prekinitvi ognja, odložitvi orožja in pogajanjem. Nastopili so proti oboroževanju, jasne obsodbe Rusije in Putina pa ni bilo slišati. Med udeleženci je bil nekdanji predsednik Milan Kučan in še nekaj predstavnikov nekdanjega jedra trdih komunistov. Drugi shod so organizirali v Sloveniji živeči Ukrajinci in njihovo veleposlaništvo; pridružila se jim je sedanja vlada ali bolje najvidnejši predstavniki osa-

mosvojitvene vojne v Sloveniji. Ukrajinski veleposlanik Mihajlo Brodovič je obsodil Putinovo kaznovanje njegove domovine le zato, ker želi biti del demokratičnega sveta. Nagovoril je tudi svoje rojake: »Nadvse sem hvaležen ukrajinski skupnosti tukaj v Sloveniji ... za vašo zavzetost, vašo podporo in domoljubje. Z vašo pomočjo bomo širili resnico o ruski vojni v Ukrajini. Prepričan sem, da bomo zmagali.« V ospredju tega shoda, kjer ni manjkalo ukrajinskih zastav, je bila domovinska zavest in vera v zmago nad okupatorjem. Dan prej je bil v ospredju pacifizem, iskanje krivcev za vojno na Zahodu in pritajeno rusofilstvo. Svoj shod so nekaj dni zatem pripravili tudi v Sloveniji živeči Rusi, ki nasprotujejo vojaški agresiji svoje domovine in čutijo dolžnost, da pomagajo ustaviti vojno ter podprejo ukrajinski narod.

DVE LETI JANŠEVE VLADE

Vlada Janeza Janše je 13. marca 2020 prisegla v izrednih razmerah. Imeli smo več sto dnevno okuženih ljudi s covidom-19, v skladiščih ni bilo zaščitne opreme, na mejah pa kolone tovornjakov, ki so čakali na dovoljenje za prehod preko Slovenije. Janša je ta čas označil kot dve leti boja in ljubezni za Slovenijo. Ob tem se je zahvalil predsednikom koalicijskih strank Mateju Toninu, Zdravku Počivalšku in Aleksandri Pivec, ki so skupaj s stranko SDS tvegali in postavili življenja in zdravje ljudi pred vse drugo. Kot je dodal, ni bilo lahko, vendar so zmogli. Pravnik Andrej Fink je ob tem spomnil, da je bilo s Šarčevo vlado, ki je pred tem razpadla, nekaj hudo narobe. Dve stranki iz njegove razpadle koalicije sta stopili v Janše-

vo vlado, kar pomeni, da se da delati, če si pripravljen na dialog. Vlada je v dveh letih med drugim sprejela deset protikoronskih paketov, usmerjenih v socialo, v gospodarstvo; uspešno je predsedovala svetu EU, okrepila prijateljske odnose s sosedi. V državnem zboru je dobila podporo za več zakonov, ki pospešujejo razvoj Slovenije: zakon o dolgotrajni oskrbi, zakon o debirokratizaciji, novelo zakona o dohodnini, novelo zakona o spodbujanju investicij, novi gradbeni zakon in mnoge druge. Čeprav jo je opozicija s podaljškom leve civilne družbe ves čas napadala, je vzdržala. Ni sprejemala levih ali desnih zakonov, ampak predvsem tiste, ki so bili nujni, je še ocenil Andrej Fink.

VOLILNA KAMPANJA

V SENCI UKRAJINSKE KRIZE

Štiriindvajsetega aprila bodo v Sloveniji potekale parlamentarne volitve. Stranke, ki se potegujejo za glasove volivcev, so morale mesec dni prej vložiti kandidatne liste. Zaradi vojne v Ukrajini so predstavitve kandidatov in načrti strank tokrat bolj v ozadju. Vladna SDS pod vodstvom Janeza Janše je predstavila predvsem delo v minulih dveh letih. Ponosna je na novelo zakona o dohodnini, zaradi česar bo delavcu konec meseca izplačana višja neto plača, na zakon o dolgotrajni oskrbi za varnejšo starost, zakon o spodbujanju investicij in znanstvenoraziskovalni dejavnosti, zaradi česar bo Slovenija zanimivejša za tuj kapital in za mlade raziskovalce, ki so pogosto odhajali v tujino. Skupaj s koalicijskimi strankami se pohvali tudi z uspešnim spopadanjem s covidom-19, saj je Slovenija druga najuspešnejša v spopadanju s krizo med

razvitejšimi državami, kot ocenjuje britanski *The Economist*. NSi pod vodstvom Mateja Tonina in ekipo mladih ministrov, ki so v marsičem pripomogli pri premagovanju krize, poudarja solidarnost z Ukrajino. Program na gospodarskem področju pa gradi na dejstvu, da ljudje potrebujejo delo in socialno varnost. Med strankami na levici je po starosti na prvem mestu SD (nekdanji komunisti) pod vodstvom Tanje Fajon, ki ima ustaljen program in tudi močno zaledje, a se večinoma podreja načrtom »ozadja«, ki ga še vedno pooseblja Milan Kučan. Tri umetno ustvarjene stranke, ki jih je skrbno sestavilo to ozadje in postavilo na politično prizorišče, so sicer zdržale le po en mandat. To so bile Pozitivna Slovenija Zorana Jankovića, SMC Mira Cerarja in LMŠ Marjana Šarca (slednja še živi, a ugaša). Letos so akterji ozadja za nov obraz izbrali Roberta Goloba, ki je na tajnem kongresu prevzel stranko Z.Dej in ji dal ime Gibanje Svoboda. Nekaj tednov pred volitvami še ni bilo jasno, kakšen program ponuja, ne kdo so vidni člani stranke. Zdaj vidimo, da gre za vrsto obrazov, ki so se v politiki že preizkusili, vendar ne najbolj uspešno. Tudi Golob je bil pred približno dvajsetimi leti državni sekretar iz kvote LDS, bil je v vodstvu dveh prejšnjih strank (podpredsednik Pozitivne Slovenije), potem pa najbolje plačani direktor državnega podjetja. Medijsko izredno dobro podprt Golob je še pred ustanovitvijo stranke postal glavni konkurent Janezu Janši. Sprva je celo grozil in o vladajoči politiki dejal, da ne gre za zrelo desničarsko politiko zahodnoevropske države. »Čas je, da jih naženemo. To ni desničarska politika, to je fašizem.« Preostale stranke

Koalicije ustavnega loka – KUL, ki je skušala zrušiti Janševo vlado, ostajajo v ozadju. Levica tako ko prejšnja leta grozi z razlastnitvenjem gospodarstva. SAB in LMŠ izgubljata podporo. Jasno je, da bodo o prihodnji vladi odločale male stranke, saj ne Janša ne Golob ne bosta imela zadostne večine. V sredinskem prostoru smo dobili stranki Povežimo Slovenijo s predsednikom Zdravkom Počivalškom in Našo deželo pod vodstvom Aleksandre Pivec. Obe se zavzemata za dialog in povezovanje. Naša dežela gre na volitve samostojno, v gibanju Povežimo Slovenijo pa so se združile stranka Konkretno, Zeleni, NLS, Nova socialdemokracija in stranka SLS. Tu je še stranka SNS pod vodstvom Zmaga Jelinčiča.

DNEVI ŠKOFJELOŠKEGA PASIJONA

Na večer pred praznikom sv. Jožefa so v Sokolskem domu v Škofji Loki predstavili letošnji zbornik *Pasijonski doneski*. Med prispevki je tudi pridiga kapucina Ferdinanda Ljubljanskega, sodobnika očeta Romualda. Sledilo je odprtje razstave del Jožeta Bartolja z naslovom Križev pot kot likovni organizem, ki bo na ogled do 17. aprila. Likovna razstava je bila predvidena že lani kot spremljevalni del pasijonske

procesije ob 300-letnici prve znane uprizoritve. Tako lani kot letos je procesija odpadla zaradi novega koronavirusa. V Nunski cerkvi bodo do 23. aprila na ogled pasijonske jaslice, ki predstavljajo prizore Jezusovega trpljenja od slovesnega vhoda v Jeruzalem do križanja na Kalvariji in položitve v grob. V Crngrobu so konec marca odprli razstavo Škofjeloški pasijon v risbi Janeza Plestenjaka. V postnih tednih se bodo vrstili koncerti, predavanja, na veliki petek križev pot po Škofji Loki. Za sklep bo 23. aprila pri kapucinih Romualdov dan, posvečen avtorju Škofjeloškega pasijona.

V PEKINGU

SEDEM ODLIČIJ ZA SLOVENIJO

Z olimpijskih iger, ki so od 4. do 20. februarja 2022 potekale v Pekingu na Kitajskem, so se slovenski športniki in športnice vrnili domov s sedmimi kolajnami (dve zlati, tri srebrne in dve bronasti). To so druge najbolj uspešne igre v zgodovini Slovenije. Več medalj je bilo le v Sočiju 2014 (osem). Urša Bogataj, smučarska skakalka iz Briš pri Polhovem Gradcu, je olimpijska prva-kinja na srednji skakalnici; z njo je bila na stopničkih Nika Križnar iz Delnic v Poljanski dolini, ki je dobila bronasto medaljo. Obe sta nastopili še v mešani ekipni tekmi skupaj Timijem Zajcem iz Hramš pri Žalcu in Petrom Prevcom iz Dolenje vasi v župniji Selca. Vsi štirje so stopili na prvo stopničko in si nadeli zlate medalje. Celjan Tim Mastnak je s srebrno medaljo olimpijski podprvak v deskanju. Izkazala se je tudi deskarka Gloria Kotnik iz Velenja, ki je pred letom dni dobila sina Maja; z uspešnimi nastopi se je prebila do tretjega mesta

in osvojila bronasto medaljo. V veleslalomu se je izkazal Žan Kranjec iz Bukovice pri Vodica in s srebrno medaljo postal olimpijski podprvak. Za konec so srebrno medaljo dobili še skakalci na ekipni tekmi. Bratoma Petru in Cernetu Prevcu sta na stopničkih delala družbo še Lovro Kos iz Moravč in Timi Zajc, ki je skakal že v mešani ekipi. Slovenski smučarski skakalci in skakalke so se izkazali tudi v nadaljevanju sezone in na svetovnem prvenstvu, saj smo po olimpijskih igrah lahko še večkrat poslušali slovensko himno.

LJUBLJANA

NA FRANCOSKIH ZNAMKAH

Francoska pošta je izdala serijo štirih znamk, na katerih so upodobljeni arhitekturni biseri Ljubljane. Na znamkah so Tromostovje, stolnica sv. Nikolaja, Ljubljanski grad in park Tivoli. Kot navaja slovensko veleposlaništvo v tej državi, se je pošta s tem poklonila lepotam prestolnice Slovenije in predstavila arhitekta Jožeta Plečnika, katerega dela so od lanskega leta vpisana na seznam svetovne dediščine pri Unescu.

Slovenian Mission Melbourne

p. Simon Peter Berlec OFM: 0455 444 912 Baraga House, 19 A'Beckett Street
 p. David Šrumpf OFM: 0497 097 783 PO Box 197, KEW VIC 3101
 Sts. CYRIL and METHODIUS Tel.: (03) 9853 7787
 SLOVENIAN MISSION E-mail: slomission.melbourne@gmail.com

Mesec februar je bil znamenovan s pričakovanjem obiska iz Slovenije, in sicer p. Cirila A. Božiča in laiške misijonarke Marije Anžič. Na avstralska tla sta stopila v torek, 15. februarja 2022, še nekaj minut pred začetkom novega dne. V objem pa smo si padli v prvi uri srede, 16. februarja 2022. Pater Ciril je prvo nedeljo po prihodu v Avstralijo daroval mašo pri nas v Kewju. Pri njej nam je na koncu izročil poseben papežev blagoslov. Besedilo je sledeče: »Sveti Oče Frančišek iz vsega srca podeljuje svoj Apostolski

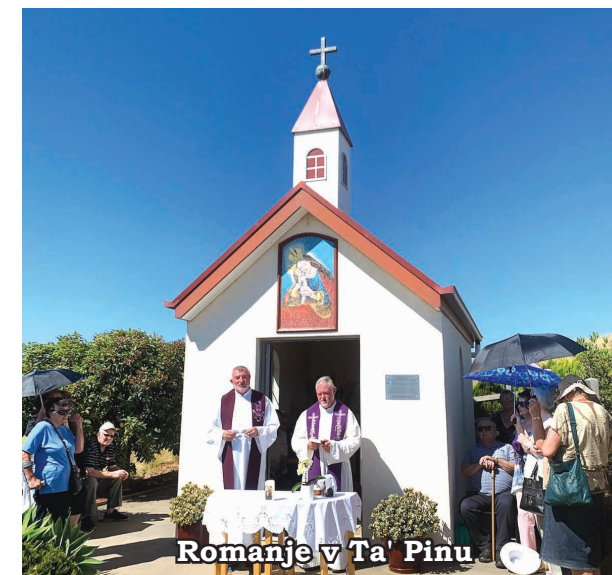

Izročitev papeževga blagoslova

blagoslov patru Simonu Petru in patru Davidu, vsem sodelavcem, bralcem, dobrotnikom in nekdanjim urednikom slovenske revije *Misli – Thoughts* v Avstraliji ob praznovanju 70. obletnice prihoda tiskane Božje in človeške besede med rojake pod Južnim križem ter prosi Brezmadežno Devico Marijo, da jim še naprej zagotovi svoje trajno in materinsko varstvo.« V Vatikanu, 1. februarja 2022. Hvaležni smo za ta papežev blagoslov. Podrobnosti njunega obiska si lahko preberete v za-

Dobrodošlica laiški misijonarki Mariji Anžič

Romanje v Ta' Pinu

Srečanje p. Cirila in laiške misijonarke Marije s pastoralnim svetom

hvalnem pismu, ki je objavljeno v teh *Mislih* na strani 20.

Trenutno smo še vedno veseli, da se lahko zbiramo v večjem številu v naši cerkvi v Kewju, in da se po dolгих mesecih osamitve spet vidimo, pogovorimo. Objemanje, poljubljanje, rokovanje ... še ni priporočljivo in tudi nošnja maske znotraj cerkve je pametna izbira. Za vse tiste, ki zaradi oddaljenosti, os-

labelosti ali drugih vzrokov ne morete priti v cerkev v Kewju, še vedno obstaja možnost spremljanja maše na družbenem omrežju. Prenašamo tako petkovo kot nedeljsko mašo ob 10. uri (am) na naši Facebook strani: **Slovenian Mission Melbourne** <https://www.facebook.com/slovenianmissionmelbourne>

Postni čas smo začeli na pepelnično sredo, 2. marca 2022. Maša s spokornim obredom pepelenja je

bila ob 10. uri. Postni čas smo prehodili s pomočjo besed papeža Frančiška: »Posti se od besed, ki ranijo; govori le prijazne besede. Posti se od žalosti; bodi napolnjen s hvaležnostjo. Posti se od jeze; bodi napolnjen s potrpežljivostjo. Posti se od pesimizma; bodi napolnjen z upanjem. Posti se od skrbi; zaupaj v Boga. Posti se od pritoževanja; premišluj o preprostosti. Posti se od pritiskov; zaupaj v

molitev. *Posti se od grenkobe; napolni srce s srečo. Posti se od sebičnosti; bodi sočuten. Posti se od zamer; trudi se za spravo. Posti se od besed; bodi tiho in poslušaj.*«

Križev pot smo premišljevali ob petkih in nedeljah pred začetkom maše. Še posebej vas vabim, da se v prihodnosti vsaj kdaj udeležite tudi petkove maše ob 10. uri (am). Ob petkih je tudi več možnosti in časa za pogovor. V nedeljo je res veliko stvari, in včasih se zdi, kot da si nočem vzeti časa za vas ali da vas kar na hitro odpravim. Vesel bom vsakega, ki bo prišel na pogovor med tednom, vsekakor pa vas prosim in vam priporočam, da me pred tem pokličete po telefonu (0455 444 912), da bom doma in ne boste ostali pred zaprtimi vrati.

V počastitev sv. Jožefa smo se, v lepem številu, zbrali pri maši na Slovenskem društvu Jadran v nedeljo, 20. marca, ob 12.30.

V petek, 25. marca, smo obhajali praznik Gospodovega oznanjenja.

SPOVEDOVANJE v KEWJU je redno

Maša na SD Jadran

pred sv. mašo. Za obisk starejših in bolnih sva vedno na razpolago, samo obvestite naju ali nama to sporočite po najbližjih sorodnikih.

IZDELOVANJE (pletenje) BUTARIC bo na cvetno soboto, 9. aprila 2022, od 9. ure (am) naprej. Vabljeni!

CVETNA NEDELJA, 10. april 2022: blagoslov zelenja in butaric ter sveta maša z dramatiziranim branjem pasijona bo ob 10. uri v cerkvi.

VELIKI ČETRTEK, 14. april: spomin Gospodove zadnje večerje – Kew ob 18. uri (6 pm). Po sv. maši bo ob Gospodovi ječi sledila molitvena ura za duhovne poklice.

VELIKI PETEK, 15. april: spomin Gospodovega trpljenja in smrti. Ta dan je strogi post. Ob 11. uri (am) bo pobožnost križevega pota, ob 15. uri (3 pm) bo spomin Gospodove smrti, češčenje križa in obhajilo. Božji grob bo spet v lurški votlini, kjer se bomo zbrali v molitvi po obredu v cerkvi. Nabirka velikega petka je namenjena kristjanom v Sveti deželi, ki nam ohranjajo svete kraje. Pokažimo

Maša na Slovenskem društvu Jadran

jim svojo solidarnost, pomoč in bratsko bližino. Bog povrni za ta Vaš dar.

VELIKA SOBOTA, 16. april: ob 18. uri (6 pm) bomo v Kewju pričeli s slavljenjem luči velikonočne vigilijske, slovesno mašo ter nato s preprosto vstajenjsko procesijo in blagoslovom velikonočnih jedil.

VELIKA NOČ GOSPODOVEGA VSTAJENJA, 17. april 2022. Prva praznična maša bo ob 8. uri (am), slovesna maša bo ob 10. uri (am). Po obeh sv. mašah bo tudi blagoslov velikonočnih jedil.

VELIKONOČNI PONEDELJEK, 18. april 2022: praznična maša bo ob 10. uri (am).

BELA NEDELJA – praznik BOŽJEGA USMILJENJA, 24. april 2022. Sveta maša bo ob 10. uri (am).

Prvo nedeljo v maju, 1. maja 2021, bomo po obhajilu izpostavili Najsve-tejše, zapeli litanije Matere Božje in prejeli blagoslov. To nedeljo bomo kot občestvo praznovali *materinski dan*.

ODŠLI SO

FRANČIŠKA LUDVIK, roj. FATUR, je umrla v sredo, 26. januarja 2022, na svojem domu v Keilor Eastu. Rodila se je 2. septembra 1930 v Zagorju pri Pivki. Od nje smo se poslovili v torek, 8. februarja 2022, v cerkvi St Peter's Catholic Church v Keilor Eastu. Ob 11.30 smo zmolili rožni venec, sledila je maša zadušnica. Ob 13.30 (1.30 pm) smo jo pokopali na pokopališču Keilor.

VELIKONOČNO VOŠČILO

Vstal sem tudi za Vas. Tudi za Vas sem premagal smrt in vas želim popeljati v življenje. Ta novica je radostna, naj se zato radost naseli tudi v Vaša srca, kjer naj domuje vse lepo, predvsem pa ljubezen.

Še danes velja Jezusova opogumljajoča beseda, ki jo je apostolom izrekel na večer velikonočnega dne: »Ne bojte se, jaz sem!« Ta beseda prinaša mir tudi nam, če jo le hočemo sprejeti. Naj Kristusovo vstajenje, največjo resnico vseh časov, izpričajo naša prizadevanja, naša želja po duhovnem napredku, naša iskrenost in dobrohotnost. Naj nam srce zapoje veselo ALELUJO v znamenje našega radostnega srečanja z Vstalim vsak trenutek našega življenja!

Vsega tega Vam želim
v svojem imenu
in tudi v imenu p. Davida.

Frančiška (Fani) je bila najmlajša od sedmih otrok. Na mladost je imela lepe spomine vse do začetka vojne, ko se je življenje popolnoma spremenilo. V vojni je izgubila brata Franca, za katerega je vsak večer, do zadnjega, molila. Izšolala se je za šiviljo in se zaposlila v Zadrugi v Knežaku, kjer je spoznala bodočega moža Antona, ki je bil tudi krojač po poklicu. Zaradi težkih razmer sta

se leta 1952 odločila, da zapustita Slovenijo. Varno sta pobegnili čez mejo v Trst, kjer sta se junija 1952 poročila. Skoraj dve leti sta živela v begunskem taborišču in nato z ladjo Toscana odplula proti Avstraliji, kamor sta prispela februarja 1954. Kratek čas sta preživela v Bonegilli, potem pa se naselila v najeti sobi v Essendonu. Svoje prvo delo je našla v Richmondu v tovarni Pelaco, kjer je delala tri leta. Leta 1956 sta z možem kupila svoj prvi dom na Eglington Streetu, Moonee Ponds. Leta 1957 se jima je rodila hčerka Maida. Po nekaj letih se je družina preselila na Scott Street v Moonee Ponds in leta 1965 se jima je rodila hčerka Irene. Leta 1974 sta zgradila družinsko hišo v East Keilorju. Skupaj z možem Anonom sta bila člana Jadran Cluba v Diggers Restu, kamor sta rada zahajala ob vikendih. Leta 1978 jo je zelo pretresla smrt sestre Nade in nečakinje Dragice, ki sta v prometni nesreči tragično izgubili življenje. Leta 1983, ko je imela 53 let, pa ji je nepričakovano umrl še mož Anton. Vsaka obletnica njegove smrti je bila zanjo tako težka kot prva. Bila je prava gospodinja, rada je kuhala, šivala, pletla in vrtnarila. Imela je močno voljo do življenja, rada je bila neodvisna in odločna, da bo vse naredila sama v hiši in na vrtu. Od košnje trate, z zlomljeno roko v mavcu, do plezanja po lestvah in podiranja dreves. Tako kot njen krstni zavetnik sveti Frančišek Asiški, ki je zavetnik živali, je imela rada hišne ljubljence. Vse življenje je imela mačke, kanarčke, papige, race, piščance in pse. Sočutje hčerkama Maidi in Irene.

BOŽENA ALEKSANDRA (Sanda) PO-TOČNIK, roj. LAPAJNE, je umrla v nedeljo, 30. januarja 2022, v Strathalan Residential Aged Caru v Macleodu. Rodila se je 6. marca 1927 na Jesenicah. Od nje smo se poslovili v sredo, 9. februarja 2022, v naši cerkvi v Kewju. Ob 10. uri je bila maša zadušnica, po njej so jo odpeljali na upepelitev. Bila je četrta od šestih otrok. Leta 1947 se je poročila z Jožetom. Marca 1950 sta s pomočjo organizacije IRO (International Refugee Organisation) z ladjo Skaugum iz Italije odplula proti Avstraliji. Po pristanku v Melbourneu sta bila prepeljana v Bonegillo, kjer sta ostala tri tedne. Nastanila sta se v Melbourneu v Mont Parku. Z možem sta kasneje zgradila hišo v Macleodu, kamor sta se preselila skupaj s prvorojencem, sinom Alexom. Sodelovala sta pri ustanovitvi The Slovenian Association of Melbourne. Leta 1956 se jima je rodila hčerka Sonia in leta 1963 sin Andrew. Sandra je leta 2002 po skoraj 55 letih zakona izgubila svojega življenjskega partnerja. Dotaknila se je življenja mnogih. Bila je navdihujoča in sočutna ženska, ki je znala prisluhnuti sočloveku.

Sočutje hčerki Sonji, sinu Andrewju, vnukinjama Sandri in Tsering, vnukom Damienu, Sonamu, Mingmaju in Tashiju, pravnukom Thomasu, Matthewju in Donovanu, pravnukinjam Isabelle, Rinchen, May, Ahni, Delilahi in Rani ter sestri Joži v Sloveniji.

ANICA ŠKRABA, roj. MAKŠE, je umrla v sredo, 12. januarja 2022, v Adventcaru Whithorse v Nunawadingu. Rodila se je 1. avgusta 1926 na Kalu pri Pivki. Od nje smo se poslovili v soboto, 12.

februarja 2022 ob 11. uri, v naši cerkvi v Kewju.

V družini je bilo devet otrok. Družino je zelo prizadela druga svetovna vojna. Ostala je sama z mamo, dvema sestrama in najmlajšim bratom. Tolažbo je vedno iskala v veri. In ravno v cerkvi je spoznala privlačnega mladeniča po imenu Janez. Mlada zaljubljenca sta bila prisiljena zapustiti domovino Slovenijo. Zbežala sta v Trst, kjer sta se poročila. Tam se jima je rodil sin Cvetko. Leta 1954 sta se preselila v Avstralijo. Najprej sta odšla v Bonegillo, nato pa sta se pridružila drugim članom slovenske skupnosti v Geelongu. Kasneje sta se preselila v Clifton Hill in nato zgradila hišo v Kewju, kjer je Anica ostala skoraj 60 let. Leta 1960 se jima je rodil sin Vincent. Imela je veliko srce in je vedno želela pomagati drugim. Vnukinja Andreja je povedala: »Anica was a dedicated and loving grandmother and great grandmother. Anica and I were very close and her face would light up the room when great grandson Luke would visit. At Kew she loved showing him her garden, and at AdventCare she would always have some cookies to share with him. Luke loved to visit his nana and it was a joy to see them together.« Sočutje sinu Cvetku, vnukinji Andreji, pravnuku Luku ter sestri Mariji in bratu Cvetku v Sloveniji.

ANA (Anica) LEŠNJAK, roj. CIKANEK, je umrla v četrtek, 10. februarja 2022, v Outlook Gardens Aged Caru v okrožju Dandenong North. Rodila se je 25. junija 1933 v Straži pri Novem mestu. Od nje smo se poslovili v ponedeljek, 28. februarja 2022, v naši cerkvi v Kewju.

Ob 10. uri smo zanjo zmolili rožni venec, sledila je maša zadušnica. Po njej smo jo ob 12.45 (pm) pokopali na pokopališču Springvale Botanical Cemetery. Bila je deseti otrok od trinajstih. Pri šestnajstih letih, leta 1949, se je preselila v Ljubljano k teti Tini. Vajeniško dobo je pričela v fotografskem ateljeju Stutz, kjer se je naučila umetnosti portretne fotografije, pa tudi številne podrobnosti o razvijanju filmov. Leta 1953 je spoznala Staneta in se kasneje v Avstriji poročila z njim.

Življenje v Avstraliji se je začelo v kampu Greta, približno 53 km iz Newcastla v notranjost. Da bi šel iz taborišča, so očetu ponudili delo na veliki farmi, kjer je molzel krave in opravljal druge kmečke dolžnosti, Anica pa je kuhala in postala hišna pomočnica bogatim kmetom. Živel so dve uri vožnje od najbližjega mesta in kmet jih je peljal po nakupih enkrat na štirinajst dni. Nobeden od njiju ni mogel razumeti, zakaj je mami prepovedano hoditi v javni lokal na pijačo. V Newcastlu sta se jima rodila sin Roby in hčerka Yanja. Družina se je kasneje preselila v Melbourne.

Anica je pogosto pomagala ljudem pri prevajanju. Z možem sta bila zelo predana društvu Planica. Hčerka Yanja je povedala, da je mama naredila toliko potic in štrukljev, da bi jih znala delati tudi z zavezanimi očmi. Svoj talent za kuhanje in peko je delila s številnimi, zato so se mnogi naučili delati potico iz Aničine šole. Bila je skromna in zvesta oseba, ki je brezpogojno ljubila svojo družino. Imela je neizmerno sočutje do stisk drugih in je bila zgled potrpežljivosti, strpnosti in spoštovanja.

Sočutje hčerki Yanji, sinu Robertu, vnukinjam Saši, Nevi in Tari, vnukom

Dionu, Gianu in Andreju, ter bratoma Rudiju in Stanetu Cikaneku v Sloveniji.

FRANC PROSENIK je umrl v petek, 25. februarja 2022, na svojem domu v Diggers Restu. Rodil se je 21. novembra 1928 v Krškem. Od njega smo se poslovili v torek, 8. marca 2022, v naši cerkvi v Kewju. Ob 10.30 je bila maša zadušnica. Po njej smo ga ob 12.45 (pm) pokopali na pokopališču Bulla Cemetery. V družini je bilo osem otrok. Z ženo Angelo, sinovoma Karlom in Frankom, je leta 1967 z ladjo odplul proti Avstraliji. Pristali so v Melbournu. Družina je najprej osem mesecev živela v Cobromu, kasneje pa sta z ženo zgradila dom v Glenroyju. Franc je bil redkobeseden človek, ni maral biti v središču pozornosti in je bil običajno najtišji v sobi, vendar je bila že njegova prisotnost dovolj, da je osvetlil najtemnejše prostore. Bil je zelo skromen, prijazen, skrben in delaven človek.

Sočutje ženi Angeli, sinovoma Franku

Ivan in Afra Trebše

in Dragu, vnukinji Rose, vnukom Michaelu, Robertu in Karlu, pravnukom Zacu, Deaconu in Austinu, pravnukinji Mackenzie, bratoma Dragu in Milanu v Avstraliji, ter sestri Pepci v Avstriji.

Marijan Starc je uredništvu sporočil: **LJUBICA STARČIČ, roj. BILIČ**, je umrla v petek, 11. februarja 2022, v Royal Melbourne Hospitalu. Rodila se je 25. septembra 1948 v Režancih na Hrvaškem. Pokopali so jo v četrtek, 24. februarja 2022, na pokopališču Daylesford Cemetery. Zapušča sina Edija, hčerko Eriko in prijatelja Marijana Starca.

Helen Legione je uredništvu sporočila: **CIRILA NEUBAUER, roj. TOMŠIČ**, je umrla v ponedeljek, 24. januarja 2022, v Bunyipu, West Gippsland. Rodila se je 14. maja 1930 v Ljubljani. Leta 1953 se je v Ljubljani poročila z Jožetom Ramovšem. Šestega januarja 1958 sta prišla v Avstralijo. Slovo od nje so imeli v družinskem krogu.

Vlado in Milka Kutin

Stan in Marija Debelak

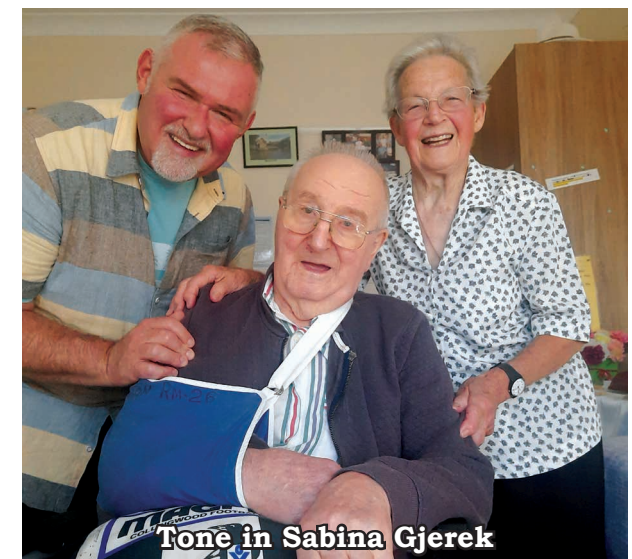
Kamica Žele

Tone Brne

Angelca Povh

Tone in Sabina Gjerek

HVALEŽEN SPOMIN IN PRISRČEN POZDRAV

Prihod v Melbourne

Lepo in prijetno je ponovno obiskati deželo, kjer je človek preživel del svojega življenja. Tja se vračaš ne najprej zato, ker občuduješ modrino njenega neba in sij njegovih zvezd, nenehno pozibavanje valov oceana in mnoge lepote – seveda tudi zato, toda najprej zaradi ponovnega srečanja s čudovitimi ljudmi, s katerimi smo plemenitili radost življenja. Deset let Sydneyja in devetnajst let Melbourne skupaj nanese nad deset tisoč dni! To je moja avstralska »dota«. Laiška misijonarka Marija Anžič pa je svojim petim letom in pol misijonskega dela v Zambiji dodala še devetnajst prizadevnih let Avstralije. Zato je bil najin letošnji obisk, po dveh letih korone in vseh mogočih omejitev, »lockdownov«, cepljenj, testiranj, deklaracij in strahov, pravi balzam za dušo.

Pol ure pred torkovo polnočjo, 15. februarja 2022, se je mogočni Airbus 380-800 letalske družbe Emirates dotaknil tal na letališču v Melbourne, in uro zatem, pol ure po sredini polnoči, 16. februarja, smo se veselo in bratsko pozdravili s p.

Simonom Petrom Berlecem in p. Davidom Šrumpfom, ki sta nama ves čas izkazovala izredno gostoljubje. Veliko časa smo preživeli skupaj. Pater David je sicer kmalu odšel v Adelaido, nama pa je dal na voljo svoj avtomobil. Toda največ poti smo skupaj naredili s p. Simonom Petrom, ki naju je razvajal pri mizi in bil res vsak trenutek

na razpolago, saj sva z Marijo želela, da čim več ljudi lahko obiščemo skupaj. Za to njegovo blagohotno pripravljenost in gostoljubje se mu iz srca zahvaljujemo. Mnogo ljudi zunaj Melbourne je pohvalilo njegove nedeljske in petkove maše, ki jih spremljajo preko družbenih omrežij. »Še nikoli nismo imeli toliko slovenskih svetih maš!« so pripovedovali. Spremljajo jih tudi v Sloveniji.

Zahvala p. Darku v Sydneyju, kjer sva bila njegova gosta, in sta se nam v soboto, 26. februarja, pridružila nekdanji avstralski provincial Fr. Paul Smith in sedanji provincial Fr. Phillip Miscamble. S provincialom Fr. Phillipom smo skupaj preživeli kar nekaj ur tudi v Kewju. V Sydneyju sva po sveti maši in srečanjih v dvorani vedno deležna vabila in gostoljubja Petra in Ivice Kroke, Marthe in Lojzeta Magajne ter članov Triglava – tam smo bili skupaj na nedeljskem kosilu – nato pa sledi še vabilo na pecivo in kavo na Slovensko društvo Sydney, kjer se spet trudijo prizadevni rojaki z Olgo in Jožetom Lahom, Ireno in Markom Stariho, Tanjo Smrdel in sodelavci. Z Marijo sva hvaležna za vse pozornosti in dobroto tudi nekdanjemu častnemu generalnemu konzulu RS Frediju

Brežniku AM in njegovi ženi Jeni z družino, in prav tako družini Lajovic. Na Triglavu in na SDS smo nazdravili Petru Krokeju, ki je 25. februarja letos obhajal svoj 75. rojstni dan: Bog Vas ohranjaj krepkega in močnega, g. Peter! In ko smo že pri čestitkah, še najboljše želje in žegna Božjega našemu zvestemu akolitu Chrisu McKeanu za 70. rojstni dan, ki smo ga praznovali 4. marca po sv. maši

Romanje v Ta' Pinu

v Kewju, ter Lentiju Lenku OAM iz Melbourne za Abrahama, ki ga je srečal 21. februarja letos. Zanj sem tisti dan daroval sv. mašo.

V Kewju je bila najina »baza« in slovesno bogoslužje v nedeljo, 20. februarja 2022. Cerkev je bila spet polna veselih in dobrih ljudi, za katere s pastirsko ljubeznijo skrbita p. Simon Peter in p. David, kadar ni v Južni Avstraliji. Po sveti maši pa spet izredna gostoljubnost v polni dvorani. Iskrena hvala članicam Društva sv. Eme in sodelavkam za požrtvovalnost. Z Marijo sva skušala stisniti roko vsakemu in z vsakim izreči vsaj nekaj besed. Prav vesela sva bila tudi obeh slovenskih redovnic, sestre Ljudmile Anžič in sestre Marjetke Žlahtič. Pater Simon Peter je vzdihoval: »Če vidva ne bosta dobila covida, bo to čudež!« Zdrava sva ostala, torej se čudeži še dogajajo! Iz Kewja smo poromali na pokopališči Springvale in Keilor, na božjo pot v Ta Pinu, kjer sva s p. Simonom Petrom darovala sv. mašo na gričku

Paznovanje 70. rojstnega dneva Chrisa McKeana

pred našo kapelico. Z g. Mirkom Cudermanom smo načrtovali sv. mašo v Marian Valley v Queenslandu, pa tja nismo mogli poromati zaradi močnega deževja in poplav. Se je pa nekaj rojakov vseeno zbralo na domu Klemenove Mirjam na Gold Coastu. Tam smo imeli sv. mašo in

po maši agape – pogostitev. Sveto mašo smo darovali za pokojnega Jožeta Čeha, ki je umrl na svojem domu na sveti večer, 24. decembra 2021. Pomolili smo tudi na njegovem grobu in se v molitvi spomnili tudi drugih pokojnih rojakov. Triindvajsetega februarja sem maševal za pokojnega arhitekta ing. Roberta Cveta Mejača. Trideset let je minilo od njegove smrti (umrl 12. februarja 1992, star 78 let).

Obisk v Adelaidi

Tretja nedelja najine tokratne Avstralije je bila prva v mesecu, prva postna nedelja, 6. marca 2022. Pripeljala naju je k slovenski skupnosti v Adelaido, za katero marljivo skrbi pater David. Pred dvema letoma so naju pred odhodom iz Avstralije prisrčno vabili, a je takrat zmanjkalo časa, zato so zdaj pripravili »slovesnost slovesa«, ki bi sicer morala biti leta 2020. Lepo sodelovanje pri sv. maši, pesniško navdahnjen zahvalni nagovor, kot ga zna ubesediti g. Ivan Legiša; po sv. maši pa še BBQ kosilo, ki ga je s sodelavkami in sodelavci pripravila gospa Angelca Dodič. Slavje je privrelo do vrhunca, ko so na mizo prinesli torto z najboljšimi voščili patru Davidu za njegov rojstni dan, ki ga je obhajal 7. februarja. Izbrane

Pri Frančiški Šajn ob njeni 95-letnici

Srečanje z avstralskim provincijalom p. Philom Miscambelom

besede Ivana Legiša so bile slovesen in hvaležen uvod, ki smo ga zbrani nagradili z aplavzom in pesmijo: »Kol'kor kapljic, tol'ko let, dragi p. David!«

Še zadnja dva dneva sta bila namenjena obiskom. Na domu smo se razveselili ponovnega srečanja z gospo Anito Pleško, staro 101 leto, in njeno hčerko Magdo. V domu starejših pa sva presenetila gospo Francko Anžin, ki bo letos junija dopolnila sto let. Obe, Anita in Francka, sta pravi korenini in sončni dami. Obiskala sva tudi štiri avstralske frančiškane v dveh domovih: Fr. Robert Matthews je v Blue Cross v Box Hillu; Fr. Peter Cantwell, Br. Jim Fitzgerald in Br. Ignatius Hickson so v Nazareth House v Camberwellu. »You made my day! Don't wait too long to come again!« so bile njihove besede ob slovesu.

S p. Darkom in akolitoma v Sydneyju

Ob odhodu

Zadnji dan je bilo treba še enkrat skočiti na Victoria Market, saj sva hotela našim ministrantom (24 jih imamo) in pevcem prinesiti koale in lepe avstralske majice. V sredo, 9. marca 2022, je Airbus 380-800 Emirates ob 22.30 spet začel svojo pot nazaj proti Dubaju, od tam pa z drugim letalom Boeing 777 ER do Benetk, kjer naju je pričakal brat Anton Božič. V lepem, sončnem in toplem vremenu smo se peljali v pomladno prebujajočo se Slovenijo. In ko to pišem, je že pomlad. V Marijinem in v svojem imenu želim izreči iskreno zahvalo in pozdrav vsem. Vabiva vas na obisk. Pridite in vedno ste dobrodošli pri nas v Kamniku!

Bog živi!

Kamnik, 27. marca 2022

**pater Ciril A. Božič OFM OAM
Marija Anžič**

BILO JE NEKOČ ...

izpod vašega peresa

Rožni venec v avtu Mirko Cuderman

Prvi vtisi o Avstraliji so mi ostali v živem spominu. Že prvi sprehod po Freemantlu, kjer se je leta 1960 naša ladja Sydney prvič ustavila na tem novem kontinentu, je v meni pustil zelo prijazen vtis te prikupne dežele. V Melbourneu so nas begunce odpeljali v Bonegillo, kjer sem lahko iz vlaka opazoval prostrano deželo s polnimi pašniki ovc in goveda. Že pri devetnajstih letih sem si v domišljiji predstavljal bodočnost v živinoreji. V kampu Bonegilla sem že po nekaj dneh spoznal hrvaškega duhovnika, ki me je priporočil hrvaški družini v Melbourneu, na 1 Jessy Street, ki mi bo nudila stanovanje s hrano, službo in celotno oskrbo. Res sem prišel k dobri katoliški družini, ki je pred kratkim kupila hišo v Morelandu in je potrebovala stanovalca, da jo je lažje odplačevala. Priskrbeli so mi tudi dobro službo v tovarni Armitage Ware v Pascoe Valeju. Moje stanovanje je bilo blizu ulice Sydney Rd, kjer sem v prostem času spoznaval avstralsko življenje. Tudi tramvaj sem imel blizu, da sem se lahko vozil okrog. Posebej priročna je bila vožnja v mesto k slovenski sveti maši v cerkvi St Francisa ob šestih zvečer, ne da bi mi bilo treba presedati.

Že v kampu v Italiji nam je g. dr. Robič Pavel strogo priporočal, da se povežemo s slovensko versko skupnostjo in patrom Bazilijem. Dokler nisem imel svojega avta, mi je bila cerkev svetega Frančiška v mestu zelo pri srcu, ne samo zato, ker je bila tako priročna, ampak ker se mi je zdela najlepša cerkev v Avstraliji. V tej veliki cerkvi je pater Bazilij daroval slovensko sveto mašo in v nabito polnem božjem hramu pridigal za Slovence in Avstralce. Skoraj vedno sem stal, saj je bilo težko najti prazen sedež. Slovensko sveto mašo je spremljalo slovensko petje, kar je bilo res lepo in nepozabno. Občudoval sem patra Bazilija, da mu je uspelo za Slovence najti tako lepo cerkev. Ko sem se mu ob priliki zahvalil za tako

Lojze Markič, Jože Žužek, Mirko in Karel Meterc

uspešno delo med nami, mi je ves navdušen zaupal, da bomo verjetno kmalu dobili tudi Padua Hall oziroma Baragov dom.

V adventnem času so v cerkvi St Francis peli slovenske božične pesmi in meni posebno drago Sveto noč. Na moje začudenje sem tudi v tramvaju slišal to lepo pesem in se spraševal, kdo jo je prevedel iz slovenščine v angleščino. V družini, kjer sem stanoval, so me hitro podučili, da to ni le slovenska pesem, ampak je mednarodna; iz nemščine so jo prevedli v vse svetovne jezike.

Mojo nevednost sem moral sprejeti, saj doma nismo imeli radia in TV, ker smo imeli radi mir pred režimsko propagando. Zato v mladosti nikoli prej nisem slišal druge Svete noči kot slovensko.

Ko sem po nekaj mesecih dobil vozniško dovoljenje, sem si kupil star buick 1936. Tako se je moje obzorje razširilo prek meja Melbourne, saj nisem bil več vezan samo na tramvaje in vlake. Odslej je bil zame najpomembnejši Kew oziroma Baraga House, saj je bila tam slovenska družba prijateljev in znancev

še iz italijanskih taborišč. Vsak vikend smo mladi fantje skupaj potovali in obiskovali različne zanimivosti. Obiskali smo razne kraje in znamenitosti okoli dan vožnje oddaljene od Melbourne. Predvsem je bilo veliko zabave in smeha, kar je mogoče samo v domači družbi. Naleteli smo na primer na star avto s starejšim voznikom, za katerega je bil hrib preveč strm, zato smo se ga z buickovim odbijačem nežno dotaknili in ga potiskali do vrha. Tam smo ga z obilo smeha prehiteli in se čudili, da voznik ni cenil naše dobre volje in pomoči. Očitno smo imeli dobre angele varuhe.

Kasneje sem si kupil nov avto moris major, da smo si lahko privoščili daljša potovanja. Kadar je pater Bazilij maševal v oddaljenih krajih, smo ga radi presenetili s svojo navzočnostjo. Enkrat pa smo se izgubili v Gippslandu in nismo našli cerkve, kjer je imel pater slovensko mašo, zato smo tisto

Lojze Markič in Karel Štrancar

nedeljo ostali brez svete maše. To sem kasneje povedal patru Baziliju, in se je zelo razhudil name. Ne zato, ker smo se izgubili, ampak ker sem bil kot voznik kriv, da nismo bili pri maši. Moral bi vsaj zmoliti rožni venec. Moje takratno mnenje je bilo, da je molitev rožnega venca skupinska molitev v družini ali v cerkvi in ni primerna za samo enega človeka, saj smo jo vedno molili skupaj doma. Pater mi je razložil, da večino svojih rožnih vencev zmolim sam, največkrat v avtu. To sem si za vedno zapomnil in sem se patrovih besed spomnil čez nekaj desetletij, ko sta me sestre redovnici v naši avstralski cerkvi prosili, da bi šli z mano k maši v oddaljeno mesto, kamor sem nameraval potovati. Sestri sta tam imeli znance. Na naše začudenje pa smo tam našli cerkev zaprto, ker so medtem spremenili razpored maš. Tako smo vsi trije ostali brez maše. Kot rešitev nerodne situacije sem se spomnil patra Bazilija in jima predlagal, da bomo med potjo domov zmolili rožni venec. Nekaj časa sta se spogledovali, ko pa sem jima dal v roke moj rožni venec, sta ga sprejeli in med vožnjo proti domu začeli z molitvijo. Tako se je dan oz. večer vseeno lepo končal.

Ker sem želel izboljšati moje slabo začetno znanje angleščine sem se, ker nisem bil več vezan na tramvaj, preselil k angleški družini v Fawkner. Tako sem bil prisiljen govoriti angleško, čeprav sem pogrešal bivšo kuhinjo pri hrvaški družini. Nisem pa se mogel sprijazniti z angleško solato, zato mi je gospodinja dala na voljo olje, sol in kis, in sem si jo sam po domače okisal. Kasneje sta se mi pridružila še Cvetko in Slavko in smo se skupaj izpopolnjevali v angleščini. Vikende sem vedno preživel pri prijateljih v Baragovem domu. Nekateri so me že sprejeli kot tamkajšnjega stanovalca, čeprav nisem živel tam. V Baragovem domu in tudi v slovenskem društvu SDM je bila slovenska družba. Pater nas je vedno navduševal, da je treba biti zaveden Slovenec in moliti za samostojno Slovenijo. Posebno nam je priporočal, da 24. maja zvečer ob prižgani sveči molimo za Slovenijo. Da ne bomo pozabili na molitev, nam je poklonil barvno sliko brezjanske Marije Pomočnice formata A4, ki naj si jo vstavimo v okvir. To sliko hranim še danes.

Prijatelj, Cvetko Kabaj, Mirko in Slavko Mrak

V tistih časih nismo mogli vsi priti do slovenske glasbe in pesmi na gramofonskih ploščah, saj jih ni bilo lahko dobiti. Zato se je pater potrudil, da je organiziral slovensko godbo BLED. Med fanti je našel harmonikarja in druge nadarjene godce potrebnih instrumentov – bobnov, kitare in klarineta. S tem je

Baraga House postal še privlačnejši, saj so fantje tam pogostokrat igrali in vadili. Kadar je Slovensko društvo Melbourne organiziralo zabavo, je Bled uspešno igral na njej. Posebnost za vse pa so bile zelo uspešne slovenske zabave v polni mestni dvorani v Prahranu. Kasneje so sledile še slovenske odrske prireditve, zato ni bilo časa za domotožje.

Sčasoma, ko fantovska družba ni več zadostila vsem pričakovanjem, mi je uspelo v melbournski slovenski družbi najti tudi slovensko nevesto, s katero me je poročil pater Bazilij. Z Anico sva si ustvarila mlado družino, zato so se redni obiski v Kewju končali. Na patrovo razočaranje smo se podali v severne kraje, v Kraljičino deželo, kjer sem končno prišel do podeželskega življenja v planinski, bolj zdravi naravi, kakršne sem bil vajen na Gorenjskem.

Avstralija namesto Amerike

Stella (Stanka) Rob

Rodila sem se zgodnjega pomladnega jutra leta 1950 v skromni kmečki hišici v vasi Hranjigovci, Sveti Tomaž pri Ormožu, v mamini rojstni hiši. Ker nisem takoj zajokala, me je morala babica nekajkrat ploskniti po ta zadnji; tega se ne spominjam, mi je pa o tem večkrat pripovedovala mama.

V Sloveniji nisem imela zelo razburljivega otroštva, prej narobe. Ni pa bilo tudi vse slabo. Kot dojenček sem imela težave z vratom, glavico sem držala zelo na eno stran. Ker sta bila oba starša v službi in sta živela v Mariboru, sta me dala za nekaj časa v varstvo k očetovim staršem na podeželje. Babica je s pozornim negovanjem normalizirala moj vrat in nato sem se vrnila v Maribor. Ko sem bila stara dve leti, sem padla iz otroške posteljice in si zlomila levo roko. Najprej smo kot podnajemniki živeli na podstrešju zasebne hiše, ker pa tam ni bilo ravno idealno, smo se preselili v staro, 20-sobno barako na Teznem. Tam smo si kopalnico, pralnico in stranišče delili z ostalimi družinami ter številnimi drugimi stanovalci. Po

pripovedovanju je bilo tam velikokrat zelo umazano in nehigiensko. Nato smo se preselili k sorodnikom, pri katerih smo dobili v najem dve sobi. Moja starša se nista želela vpisati v partijo in nista bila deležna nobenih privilegijev, zato je bilo zelo težko dobiti primerno stanovanje. Bila sem priča številnim zelo krutim dogodkom, ki jih kot otrok ne bi smela nikoli doživeti. Takšni dogodki ostanejo

me je čakala skodelica črne kave in kos kruha, ki je bil kdaj tudi že plesniv. Ker so bila vrata v stanovanje zaklenjena, sem po zajtrku zlezla ven kar skozi okno. Sama sem se igrala razne igrice, zahajala sem tudi v bližnji gozdiček in se tam igrala s palicami in vsem, kar sem pač našla, in tako čakala, da se starša vrneta iz službe. Nekega dne sem v tem gozdiču našla ostanek neke stare modne revije. Zagledala sem čudovite slike lepo urejenih in naličenih manekenk v prekrasnih, sanjskih oblekah in ovešene z bleščečim nakitom. Te slike so me prevzele, bila sem popolnoma očarana! Prav tam sem se odločila, da bom to tudi jaz ko odrastem. Ostalo je le pri sanjah, tega nikoli nisem dosegla, čeprav vztrajam, da sem vedno lepo/dostojno urejena.

Po vrnitvi iz službe je mama najprej hitro pripravila kosilo, saj smo bili že vsi lačni. Največkrat je bilo zelo preprosto in skromno, le ko smo se vrnili z obiska maminih staršev, smo prinesli kaj več dobrot. Babica nam je vedno nabasala nahrbtnik in torbico z jajci, mesom, krompirjem in drugimi dobrotami, vse kar je pač lahko, saj je tudi ona živela v precejšnji revščini. V Hranjigovce smo potovali z vlakom do Ivajnkovec, nato pa šli še dobro uro peš, dokler nam ni uspelo kupiti kolesa; tudi jaz sem dobila svojega. To potovanje je bilo časovno veliko manj zamudno, zame kot otroka pa zelo naporno. Velikokrat sem za krajši čas kar ostala pri starih starših. Najlepše mi je bilo pri maminih starših, kjer sem se počutila ljubljeno in dobrodošlo. Iz Maribora nimam veliko lepih spominov, sicer pa vse tudi ni bilo slabo.

Ko sem dopolnila sedem let, sta se starša odločila, da si želita boljše življenje. Tako se je rodila želja po Ameriki, kjer je že nekaj let živel atejev brat. Skupaj z

s teboj za vedno, obrusijo te ali pa te zlomijo. Mene so kvečjemu okrepili.

Ker sta bila oba starša v službi od zgodnjih jutranjih ur, sem bila že zelo zgodaj v življenju prepuščena sama sebi. Najprej me je nekaj časa vsake toliko pazila mamina mlajša sestra, teta Krista, ki se je preselila v Maribor za varuško. Potem, ko je odšla, sem se zjutraj zbudila, in na mizi

**Mama Marija, Milica in Jože Kosi,
Stella in Sylvia**

pozornosti. Potovali smo samo ponoči, čez dan pa počivali skriti v gozdu ali v žitnem polju. Opozorili so me, da moram biti tiho, ker če nas izsledijo ali ujamejo graničarji, lahko ateja ustrelijo. Tako smo se previdno pomikali naprej. Spomnim se, kako me je ata nesel na hrbtu in sva kar naenkrat oba padla v neko jamo. Jaz nisem spustila niti glaska, saj sem se bala za ateja, če nas izsledijo graničarji. Oba sva utrpela modrice in praske. Šepetajoče sem prosila za pomoč! Ata je imel pri sebi steklenico šnopsa in sem ga tudi jaz zaužila, da sem dobila moč in korajžo za naprej. Ko smo tako napredovali, smo zagledali neko hišo, v kateri je gorela luč. Z mamom sva se potuhnili, ata pa se je približal hiši, da bi ugotovil, kje smo. Vzpel se je na okensko polico in se takoj zavedel hude nevarnosti. Bila je obmejna straža! V sobi je zagledal oborožene graničarje s psi, ki so se pravkar pripravljali na zamenjavo izmene. Kot blisk je pritekel k nama in ukazal: »Samo stran od tod, čim dlje, tem boljše!« Previdno smo se približali še eni hiši. Tokrat smo bili že v Avstriji. Presenetilo me je lajanje psov, in radovedno sem vprašala kako to, da v Avstriji prav tako lajajo »po slovensko«. Potrkali smo na vrata in se predstavili družini, ki je živela v tej hiši. Bili smo lepo sprejeti in deležni dobrodošlega okrepčila. Postregli so nam z mlekom in sirom ter nam nudili prenočišče v štali na slami. Tako smo si nekoliko opomogli. Naslednji dan je šla z nami hčerka te družine in nas, zelo hvaležne, predala avstrijskim oblastem. Tako smo prišli do begunskega taborišča, kjer smo zaprosili za azil za Ameriko.

maminim bratom in njegovo družino sta sklenila, da pobegnejo v Avstrijo in nato naprej. Na žalost si je na poti proti Avstriji teta zlomila nogo in so se morali z njenim možem in šestletno hčerko Sylvijo vrniti domov, mi pa smo nadaljevali našo usodno pot proti meji v upanju, da se čez nekaj časa spet srečamo. Vse to se je dogajalo v veliki tajnosti, saj so bila takšna dejanja v Jugoslaviji takrat strogo prepovedana in hudo kazniva.

S seboj nismo vzeli nič, razen kar smo imeli oblečeno, tako da smo se izognili kakršni koli nezaželeni

Družina Cimerman, 1957

Naše bivanje v begunskem taborišču je bilo relativno kratko – le nekaj mesecev – vendar stresno. Tedensko so prihajale marice – avtobusi in ljudi odvažali nazaj v Jugoslavijo. Vsi smo se počutili zelo negotovo, saj nihče ni vedel, kdaj ga bodo poklicali, da ga vrnejo, dokler nismo dobili potrjeno, da smo sprejeti. Poslali so nas kamorkoli že, kakor je pač naneslo. Usodnega dne so se naši načrti v taborišču nepričakovano spremenili. Ko se je ata vrnil z dela na kmetiji blizu begunskega taborišča, je zagledal skupino ljudi, ki se je zbirala pred neko stavbo. Pridružil se jim je, ker je mislil, da bo dobil kakšno brezplačno stvar, morda oblačila. Kmalu se je pojavil uradnik z majhnim kovčkom. Odklenil je vrata, se ozrl po čakajočih in povabil ateja, naj stopi naprej. Vprašal ga je: »Koliko otrok imaš?« Ata mu ves zaskrbljen odgovori: »Sedem,« ker je mislil, da ga je vprašal, koliko sem stara jaz. Uradnik ga takoj povabi v pisarno, pokliče prevajalca, in vpraša za podatke o otrokih. Ugotovita, da je prišlo do pomote, vendar uradnik vseeno vse zabeleži, nato ateju čestita in pove, da se je prav odločil in da mu nikoli ne bo žal, da se je odločil za Avstralijo. Avstralijo! Ne! Ata je želel v Ameriko k bratu, vendar si, v šoku in veliki zadregi, tega uradniku ni upal povedati. Ni se upiral in je tako sprejel odločitev, da se podamo v Avstralijo, ta neznani oddaljeni kraj, o katerem smo slišali le, kako se po ulicah svobodno sprehajajo kenguruji in domorodci. Tako nas je pot zapeljala v to čudno deželo Avstralijo.

Sylvia Kosi in Stella

Stella in Anica Cimerman

Dva mladeniča, ki sta sedela pri naši mizi, sta z menoj vedno delila vse svoje dobrote, me spodbujala, da sem nagajala drugim otrokom, me branila in nenehno razvajala. Ko smo prečkali ekvator, je bilo tradicionalno praznovanje,

veliko razvedrila in raznih tekmovanj. Italijanski otroci so se udeležili nagradnega tekmovanja, kako jesti jabolka. Eden od mladeničev je z jabolkom namazal okrog ust tudi mene. A na žalost je to opazil član posadke in me izključil iz tekme. Nisem bila preveč razočarana, saj so me ti mladeniči neprestano bodrili, mi stali ob strani in mi dajali potuho, ko sem tem istim otrokom nagajala. Zelo varno sem se počutila. Na ladji sem uživala življenje kot še nikoli prej.

V Avstraliji smo najprej pristali v Fremantlu. Prvi pogled na Avstralijo je bil veliko bolj prijeten kot pristanek v Port Saidu! Malo smo si oddahnili. Pluli smo naprej

V porodnišnici s hčerko Natalie, februar 1981

proti Melbournu, kjer smo se izkrcali 2. novembra 1957, nato pa z vlakom nadaljevali pot v Bonegillo, kjer so nas naselili v migrantskem taborišču. Ob pogledu na naravo na poti sta bila starša zaskrbljena. Ali tukaj sploh kaj raste? Vse je bilo suho in pusto, le od česa ljudje živijo? V Bonegilli smo dobili svojo kočo. Stanovanje je bilo skromno, z vojaškimi posteljami, vendar se nismo pritoževali. Hrana je bila obilna, ne pa ravno preveč okusna. Mama in ata sta se dnevno udeleževala svete maše in tako spoznala hrvaškega duhovnika, gospoda Krewenka, ki

nam je bil v veliko pomoč. V tem času je bil ata strasten kadilec, kljub temu, da nismo imeli veliko denarja. Otroci so po taborišču pobirali čike za svoje očete. To sem počela tudi jaz, vendar sem se pri tem delu nekega dne skoraj hudo opekla, ko sem še goreč ogorek spravila v žep. Z njim sem si skoraj zažgala obleko in tako so mi to delo prepovedali.

V Avstraliji smo najprej pristali v Fremantlu. Prvi pogled na Avstralijo je bil veliko bolj prijeten kot pristanek v Port Saidu! Malo smo si oddahnili. Pluli smo naprej

Leta 2007

se že pred božičem istega leta znašli na farmi le nekaj kilometrov iz Wangaratte. To je bila čudovita, radodarna in prijazna družina, ki nas je sprejela z odprtimi rokami, nam stala ob strani in nudila vse, kar smo potrebovali za začetek novega življenja v Avstraliji.

V Hong Kongu

Moj prvi dan v šoli je bil strašljiv in boleč. Gospa Webb me je pospremila do glavne ceste, mi dala potrebna navodila, kje in kako na šolski avtobus, ter me priporočila tudi šoferju. Razumela sem, da moram na zeleni avtobus. Po končanem pouku sem hotela poiskati avtobus za domov, kot mi je bilo naročeno, pa zagledam pred seboj kakih deset zelenih avtobusov! Pojma nisem imela, kateri je moj. Sklenila sem, da grem domov kar peš, kakšnih pet ali več kilometrov! Doma so bili vsi zelo zaskrbljeni, saj niso vedeli, kje sem. Končno so me opazili, kako maširam peš proti domu. Kmalu sem dobro vedela, kateri je moj avtobus.

V Sloveniji še nisem hodila v šolo, v Avstraliji pa so šli otroci v šolo dve leti prej, zato nisem znala ne brati ne pisati. En dogodek je za vedno ostal v mojem srcu, nikoli ga ne bom pozabila. Še danes vidim obraz učiteljice, njeno uniformo, njene lase. Prišla je do mene in videla, da nisem ničesar napisala. Ukazala mi je, naj pred vsem razredom vstanem, me udarila po roki in nekaj rekla drugim učencem. Ničesar nisem razumela. Ves razred se je začel smejati. Bila sem močno prizadeta, zgrožena, zaželela sem si, da bi se zemlja pod menoj odprla in me pogoltnila! Nikogar nisem imela, da bi mi pomagal, saj sta bila starša v enakem položaju kot jaz. Sčasoma sem se naučila angleščine; vsi trije smo hodili tudi v večerno šolo, da bi se čim prej naučili novega jezika. Začetek je bil zelo težak in, hvala Bogu, sem ga preživela. Čez leto dni se nam je v Avstraliji pridružil mamin brat Jože z družino. Webbovi so na svojo farmo sprejeli tudi njih. Ponovno sva se srečali z mojo najljubšo prijateljico Sylvijo, nisem bila več sama. Še danes je moja najboljša prijateljica in počutim se zelo počaščeno in hvaležno za ta dar. Hvala Bogu, da nas je poslal v Avstralijo in ne v Ameriko.

Z možem Pepijem, 2016

P. DAVID ŠRUMPF OFM
47 Young Avenue
West Hindmarsh SA 5007
Poštni naslov:
PO Box 156
WELLAND SA 5007
Mobitel – p. David: 0497 097 783
Telefon v Melbourne:
03 9853 7787; E-mail:
slomission.adelaide@gmail.com

Poznamo tisto o eni dobri in eni slabi novici, ko slednja običajno popolnoma izniči prvo. Dobra novica je gotovo ta, da se covid umirja in se omejevalni ukrepi blažijo ter odpravljajo; slaba pa, da smo tudi nekateri člani naše skupnosti zboleli za covidom in ostali 10 dni v izolaciji. Tako smo morali zaradi moje izolacije na predzadnjo januarsko nedeljo sveto mašo odpovedati. A zdaj smo se že kar navadili, da nič ni gotovo in se lahko stvari v trenutku spremenijo. Rosemary in njene sodelavke pri slovenskih radijskih oddajah nas redno in pridno obveščajo, obvestimo pa se tudi med sabo.

V sredo, 2. marca, je bila pepelnica. Mašo in obred pepeljenja smo imeli tudi v naši cerkvi in se nas je zbralo kar nekaj. Naj bo postni čas za nas vse spodbuda k lepšemu in boljšemu krščanskemu življenju, predvsem k ljubezni do Boga in bližnjega. Povabljeni smo, **da bi več molili, da bi se znali čemu tudi odpovedati in da bi tako imeli vedno odprto srce in odprte roke za bližnjega v stiski.** Ljudi, ki potrebujejo našo pomoč, takšno ali drugačno, imamo dovolj v okolici, mor-da celo v svoji družini, pa tudi po svetu. Ta dan smo po naročilu svetega očeta molili predvsem za mir v Ukrajini.

Na prvo postno nedeljo sta nas obiskala p. Ciril Božič in pastoralna sodelavka, laiška misijonarka Marija Anžič. P. Ciril je kot provincialov delegat skrbel, da so v Adelaidi ob odhodu p. Janeza Tretjaka leta 2013 stvari urejeno potekale. Predlagal je tedanjemu provincialu, sedanjemu ljubljanskemu nadškofu p. Stanetu Zoretu, da pošlje še enega duhovnika, ki bo delno v Melbourne, delno v Adelaidi. Tako se cerkev in misijon v Adelaidi takrat nista zaprla, kot so se mnogi bali, in se lahko še danes zbiramo pri slovenskem bogoslužju v naši cerkvi. Takrat je p. Ciril za dve leti tudi sam prevzel vodenje adelajdskega misijona. Marija je ob tem urejala tisoče administrativnih in raznih drugih zadev, da je bilo ob odhodu p. Janeza in tudi pozneje vse

VELIKI TEDEN IN VELIKONOČNO PRAZNOVANJE

10. april: CVETNA NEDELJA, spomin Jezusovega slovesnega vhoda v Jeruzalem. **Blagoslov zelenja bo ob 10. uri dopoldne za cerkvijo oz. pred dvoranco**, s procesijo bomo odšli v cerkev, pri maši pa bomo prisluhnili pasijonu, poročilu o Jezusovem trpljenju in smrti, kot ga je zapisal evangelist Luka. Po maši bo priložnost za spoved.

11. april: PONEDELJEK VELIKEGA TEDNA. Ob 6. uri zvečer bo v naši stolnici »KRIZMENA MAŠA«, ko bo škof blagoslovil krstno in bolniško olje ter posvetil krizmo. Pri maši duhovniki obnovimo svoje duhovniške zaobljube.

14. april: VELIKI ČETRTEK, spomin Jezusove zadnje večerje; **sveta maša bo ob 6. uri zvečer**, po maši pa Jezusa prenesemo »v ječo«. Sledi kratka molitvena ura za duhovne poklice.

15. april: VELIKI PETEK, spomin Jezusovega trpljenja in smrti; **obredi Kristusovega trpljenja bodo ob 3. uri popoldne**, sledi molitev ob Božjem grobu. Nabirka in darovi ta dan bodo namenjeni kristjanom Svete dežele, varuhom krajev Kristusovega življenja in našega odrešenja. Bodimo radodarni!

16. april: VELIKA SOBOTA. Ob 3. uri popoldne bo blagoslov velikonočnih jedil, Kristusovo vstajenje pa začnemo praznovati z **velikonočno vigilijo, ki bo ob 6. uri zvečer** (po vigiliji bo še blagoslov velikonočnih jedil).

17. april: VELIKA NOČ KRISTUSOVEGA VSTAJENJA. Velikonočna vstajenjska procesija in praznična **sveta maša ob 10. uri dopoldne.**

18. april: VELIKONOČNI PONEDELJEK. Sveta maša bo ob 10. uri dopoldne.

24. april: 2. VELIKONOČNA (BELA) NEDELJA (tudi nedelja Božjega usmiljenja). **Sveta maša bo ob 10. uri dopoldne**; spomnili se bomo tudi avstralskega praznika Anzac Day.

1. maj: 3. VELIKONOČNA NEDELJA, PRIČETEK ŠMARNIC, SV. JOŽEF DELAVEC. Sveta maša s šmarnicami bo ob 10. uri dopoldne.

29. maj: GOSPODOV VNEBOHOD. Sveta maša bo ob 10. uri dopoldne.

5. junij: BINKOŠTI, praznik prihoda Svetega Duha. **Sveta maša bo ob 10. uri.**

urejeno. Ves čas je bila pastoralna in vsestranska sodelavka ne samo v Melbourne, ampak tudi v Adelaidi. Ob njunem odhodu pred dvema letoma sem ju seveda povabil tudi v Adelaido, a takrat ni bilo priložnosti, da bi se prišla

poslovit, pa sta obljubila, da prideta k nam ob prvem obisku Avstralije. **Hvala, p. Ciril in Marija za Vajin obisk!**

P. Ciril je maševal in nas nagovoril v pridigi, Marija je prebrala prvo berilo. Ob koncu maše ju je z izbranimi

besedami **nagovoril Ivan Legiša** in se jima zahvalil za njuno skrb in požrtvovalnost za našo slovensko skupnost v Adelaidi: *»Srečni smo, da sta danes prišla, da Vama lahko spet gledamo iz obličja v obličje. Bližina v trenutku ustvari iskre sreče v očeh. Bližina nas osrečuje in nam napolni srca z blaženostjo. Z drugimi besedami: to je resnično doživljanje ljubezni.«*

Po maši smo se zbrali v dvoranci, kjer so gospe pod vodstvom Angele Dodič **pripravile BBQ kosilo**. Po daljšem premoru je bilo to prvič, da smo imeli spet skupno kosilo. P. Ciril in

Marija sta se imela priložnost še osebno srečati s starimi prijatelji in vsi smo uživali v našem skupnem druženju. Opazila sta tudi, da je videti, kot da so samo še adelaidske gospodinje pripravljene pripraviti skupno kosilo ...

Hvala Angeli Dodič, ki je vodila pripravo kosila, hvala Matiji Polajžerju in Simonu Horvatu, ki sta pekla BBQ, hvala Johnu Macsaiu, ki je poskrbel za bar, hvala vsem, ki ste prinesli solate, priloge in pecivo, ter hvala vsem, ki ste se kosila udeležili. Naj se na tem mestu zahvalim tudi go-

spodinjam, ki pripravljate pecivo po naših nedeljskih svetih mašah ter denar darujete za potrebe misijona. Bog lonaj! Hvala pa tudi za torto, ki ste mi jo to nedeljo pripravili ob mojem preteklem rojstnem dnevu – tudi za to: Bog lonaj! P. Ciril in Marija sta se v Melbourne, kjer sta še vedno »doma«, vrnila še tisto popoldne, saj sta se že v sredo vračala v Slovenijo. Sam pa sem se na pot v Slovenijo odpravil že naslednji dan, v ponedeljek. Vsaka tri leta imamo frančiškani »kapitelj«,

srečanje, ko pregledamo svoje delo za nazaj, načrtujemo za naprej in izvolimo vodstvo. Letos smo še posebej razpravljali, kako bomo porazdelili svoje moči, tudi v Avstraliji in ZDA, spričo našega števila, ki se hitro manjša. Tega srečanja se vedno udeleži tudi predstavnik bratov v Avstraliji. Najprej sem imel par tednov dopusta, ko sem obiskal domače, sorodnike in prijatelje, ob koncu meseca smo imeli kapitelj in potem sem se vrnil za mašo na prvo nedeljo v aprilu, ki je bila že tiha nedelja. Sveta maša je tako odpadla samo na zadnjo marčno nedeljo – bomo pa zato skupaj vse nedelje v aprilu.

BLAGOSLOVLJENO VELIKO NOČ!

NAŠI POKOJNI

ANTON (TONE) JESENKO se je rodil 9. junija 1929 v vasi Smrečje pri Šentjoštu nad Horjulom. Umrl je 7. januarja 2022 v domu za starejše v Seatonu. Rodil se je v družini z osmimi otroki; bilo je pet fantov in tri dekleta. Danes je živa samo še sestra Pepca, ki živi v rojstni hiši. Šentjošt nad Horjulom je bil kraj, kjer se je začelo slovensko domobranstvo – fantje so se zbrali, da

branijo svoje domove pred tujimi in domačimi nasilniki. Dva od njegovih bratov sta bila žrtvi leta 1945.

Doma je pomagal na kmetiji, izučil pa se je tudi za kovača. Kmalu po vojni je pobegnil v Avstrijo, kjer je še poglobil svoje znanje o obdelovanju kovin, in že leta 1949 prišel v Avstralijo. Ladja je pristala v Newcastleu, NSW, od tam pa je odšel v Queensland na plantaže sladkornega trsa. Po nekaj letih je slišal, da se v Adelaidi ustvarja slovenska skupnost in se je odločil, da pride sem. Pri družini v Maitlandu na York Peninsuli je bila kot varuška zaposlena Emilija (Milka) Urh. Spoznala sta se in leta 1958 ju je p. Bazilij poročil v cerkvi sv. Patrika v mestu. Zgradili so si dom v Ottowayu. Naslednje leto se jima je rodil sin Frank, leta 1960 pa sin Marjan. V isti hiši so živeli do smrti žene Milke februarja 1996, potem pa je v njej živel Tone sam, vse do preselitve v dom za starejše v Seatonu pred petimi leti.

Tam sem ga obiskoval skoraj vedno, ko sem prišel v Adelaido. Če sem bil dovolj

glasen ali če je imel Tone v ušesih slušni aparat, sva se lahko tudi kaj pogovorila. Tako je bilo tudi ob zadnjem obisku okrog božiča. Nisem pričakoval, da bo tako kmalu odšel in da sva se srečala zadnjič, toda Bog ga je gotovo poklical v trenutku, ki je bil zanj najboljši. Vsi se ga bomo spominjali kot dobrega in veselega človeka. Nad barom v dvoranci je napis, ki ga je verjetno naredil on: *En kozarček al' pa dva, to nam korajžo da ...* Ja, Tone je bil prav gotovo vesel in korajžen človek.

Bil pa je predvsem dober človek, in to sem spoznal zelo kmalu po tistem, ko sem prišel v Adelaido. Ob nedeljah je prihajal zgodaj, da sem lahko odklenil cerkev in odšel brez skrbi maševat k sestram. Pri maši je pomagal deliti obhajilo, nosil je križ pri naših procesijah in bandero Marije Pomagaj na marijanski procesiji v mestu. V dvoranci je leta in leta skrbel za bar, in še bi lahko našteval. Potem sem izvedel, da je Tone tudi umetnik. Morda bi lahko rekel, da je bil kovač – ampak stvari, ki jih je Tone naredil za našo cerkev in dvoranco so umetnost, umetnost njegovih rok in njegovega srca, saj je vse delal z veliko zavzetostjo in ljubeznijo: od treh vhodov z ulice do Jezusa na križu s sv. Frančiškom nad glavnim oltarjem, od držal za blagoslovljeno vodo v cerkvi zadaj do oltarja in tabernaklja, od podstavka za krstno vodo do Marije Pomagaj, od prižnice do svečnikov na oltarju ... Lahko bi rekli, da kjerkoli je kaj iz kovine, je skoraj gotovo Tonetovo delo. Tako bo Tone še naprej navzoč v naši cerkvi, kot je bil od samega začetka, ko se je cerkev gradila. Tone, naj Vam Bog povrne Vaše darove za skupnost z večnimi darovi v nebesih!

Od pokojnega Toneta smo se poslovili 18. januarja 2022 s pogrebno mašo v naši cerkvi in ga po maši pospremili na pokopališče Cheltenham, kjer že počiva njegova žena Milka, nedaleč od njunega groba pa počiva tudi njegov sin Marjan. Štirje bratje in dve sestri so že pokojni, prav tako žena Milka in njegov mlajši sin Marjan. Sožalje sinu Franku z ženo Ireno in njunim sinom Nevenom, ženi sina Marjana Alicji s hčerko Nicole, sestri Pepci v Sloveniji ter drugim sorodnikom v Sloveniji. Tone, počivajte v Miru!

MARIJA MAGLICA, roj. PARAPAT, se je rodila 16. januarja 1933 v vasi Pared v bližini Divače. Umrla je v domu za starejše v St. Agnesu 13. januarja 2022. Bila je najstarejša od štirih otrok Milke in Miha Parapata – imela je sestro in dva brata, ki sta že pokojna. Doma so imeli majhno kmetijo z živino in polji, da so se lahko preživljali – toda bilo je težko. Leta 1954 je čez mejo najprej pobegnil njen bodoči mož Frane, ona pa mu je sledila, in še istega leta sta se v Italiji poročila. Prve dni leta 1955 sta prišla v Avstralijo, kjer so ju poslali najprej v Bonegillo, potem pa so ju rojaki iz Golca povabili v Adelaido, kjer sta 35 let kot pomožno osebje delala v Royal Adelaide Hospitalu. Leta 1955 se jima je rodil sin Flavio, leta 1958 pa sin Ivan. Tudi sam se seveda spomnim, kako je mama Marija rada prihajala v slovensko družbo, tako v cerkev kot v slovenski klub. Mož Frane je umrl leta 2003, Maria je ostala sama. Pred kakšnim letom se je preselila v dom za starejše Bene v St. Agnesu, od koder je 13. januarja letos odšla v večnost.

Od nje smo se poslovili s pogrebno mašo v naši cerkvi 4. februarja, po maši pa

smo jo pospremili na pokopališče Dudley Park, kjer že počiva njen mož.

Sožalje sinovoma Flaviju in Ivanu, Karen, vnukinji Kylie in vnuku Michaelu ter drugim sorodnikom in prijateljem v Adelaidi in v Sloveniji. Počivajte v miru!

DAVID PAHOR se je rodil 20. marca 1933 v vasi Brestovica na slovenskem Krasu. Umril je 12. februarja 2022 v Adelaidi. Rodil se je v družini Jožeta in Jožefe Pahor kot eden od sedmih otrok. Takrat je ta del Slovenije spadal pod Italijo in tudi David je še obiskoval italijanske šole. Ko je bil star 16 let je šel v Izolo, da bi se izučil za mizarja, in se pri devetnajstih letih poročil z Amalijo Pangos. Ker v takratni domovini nista videla prihodnosti, sta odšla v Trst, kjer sta bila nekaj časa v begunskem taborišču. Tam se jima je rodila njuna najstarejša hčerka Fiorella (Cvetka). Leta 1954 so prišli v Avstralijo. Po Bonegilli je družina odšla v Mount Gambier in David je delal v gozdovih skupaj z drugimi slovenskimi rojaki. Tam sta se rodila sin Jože in hčerka Suzi. Preselili so se v Adelaido, kjer se je rodila najmlajša hčerka Mary. Postavili so si hišo, David pa je delal v tovarni Holden. Izdeloval je lesene modele delov avtomobilov, kar je bilo zelo občutljivo in natančno delo. Leta 1975 je nenadoma umrla žena Amalija in ostal je sam s štirimi odraščajočimi otroki. Preko prijateljev je spoznal sedanjo ženo Ivanko, ki ji je nekaj let prej umrl mož. Nastala je družina s šestimi otroki, ko sta se ji pridružili tudi Ivankini hčerki Valerija in Cvetka. David je bil vključen v življenje slovenske skupnosti, tako v cerkvi kot v slovenskem klubu, kjer je bil tudi predsednik. Rad je prihajal ob nedeljah

dopoldne v cerkev, popoldne pa v klub, dokler je le zmogel.

Zdravje mu je začelo pešati in zadnji dve leti je preživel v domu za starejše, kjer sem ga obiskoval. Bil je vesel, da sem mu prinesel obhajilo in zakramente.

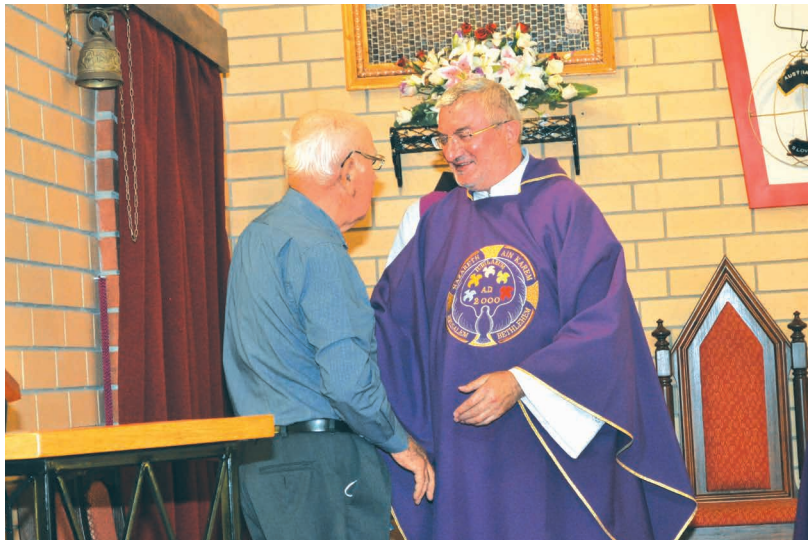
Rad je pripovedoval o domačem Krasu in o vaseh okrog Brestovice, kjer se je v mislih včasih sprehajal. Ob zadnji bolezni so ga odpeljali v bolnišnico, kjer mu je bolnišnični kaplan podelil zakramente za umirajoče. Dvanajstega februarja je odšel v večnost, kjer se je pridružil svojim staršem, svoji prvi ženi Amaliji ter sestri Dragici in bratu Srečku.

Pogrebno sveto mašo zanj smo obhajali 25. februarja v naši cerkvi, po maši so ga odpeljali na upepelitev. Pepel bo pozneje položen v grob njegove prve žene. Sožalje ženi Ivanki, hčerkam Fiorelli, Sue, Mary, Valeriji in Cvetki, sinu Jožetu, desetim vnukom ter šestim pravnukom. Sožalje njegovim bratom in sestram ter drugim sorodnikom v Sloveniji. Naj pokojni David počiva v Božjem miru!

Obisk in slovo

V skupnosti Svete Družine Adelaide smo v nedeljo, 6. marca 2022, slavili obisk in slovo p. Cirila in laiške misijonarke Marije Anžič. Po božji volji, ob so-maševanju p. Davida, je p. Ciril spet enkrat maševal za nas in nam podelil božji blagoslov. Bili smo deležni hvaležnosti in veselja, ki sta napolnila duše vseh prisotnih. Kljub temu, da počasi umiramo, se je vseeno zbralo lepo število vernikov; tako da življenje naše male skupnosti še vedno teče naprej z vero in pogumom.

Spoštovani p. Ciril, hvala za vso plemenitost. V 29 letih pastirovanja ste tudi nas v Adelaidi tolažili, nam odpuščali, nas blagoslavliali in nam pomagali, da nismo otopeli.

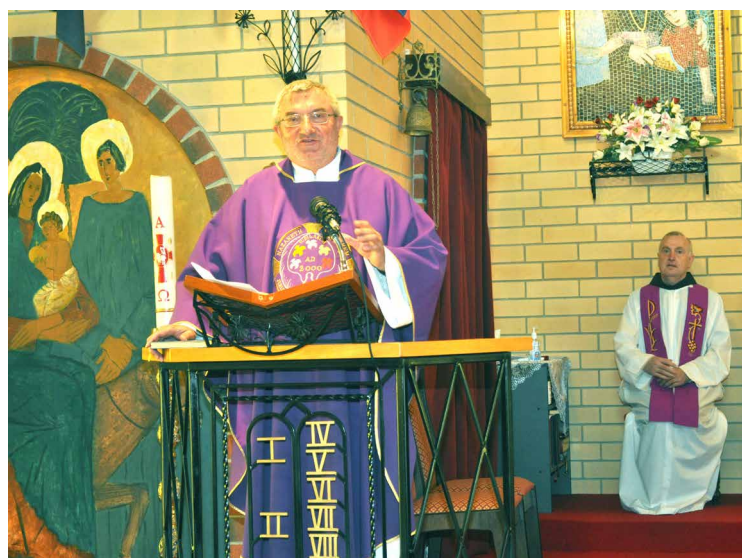
Spoštovana laiška misijonarka Marija Anžič, tudi Vam smo dolžni hvaležnost in zahvalo! Za nas ste urejali *Misli*, organizirali romanja in ob vsaki priliki pomagali, kjer je bilo potrebno. Bogu hvala za Vaš prizadevni trud!

Z vajinim obiskom sta nam prinesla nekakšen poseben duhovni žar. Nekaj sta premaknila v nas. Vajin obisk nam je bil v odkup za veselje na poti h Gospodu. Kdo Vaju ne bi imel rad, ko pa se z božjo ljubeznijo Vajina duša sama daje sočloveku.

V imenu občestva Svete Družine se Vama ponovno zahvaljujem za obisk in slovo. Želimo Vama še mnogo zdravih let srečnega življenja, tam v nebeškem podtriglavju. Srečno potujta in zbogom!

Našemu dragemu p. Davidu želimo srečno pot na provincialni kapitelj in srečno vrnitev nazaj pod Južni križ. Zbogom!

Ivan Legiša

POLOVINKE

Katarina Mahnič

Divji v srcu, previdni na poti (12)

Marec je upravičil svoje staro domače ime: sušec. Od prvega do zadnjega dne je bil suh, sonce je svetilo kot za stavo, padla ni niti kaplja dežja in narava, ki je ravno začela poganjati, brsteti in cveteti, je obstala kot v ustavljenem filmskem prizoru. Še daleč je prišla v tej suši: zemlja v Beli krajini je bila zbita in razpokana, pa so iz nje vseeno pririle prve znanilke pomladi: teloh, trobentice, jeglič, vijolice, kronice in zvončki, pa narcise in tulipani, zacvetele so slive, breskve, češnje. Tudi regrata smo se že preobjedli in čemaž (divji česen) nabiramo po gozdovih. Ne, narava se ne da. In zdaj, ko je april končno prinesel dež, se bo iz nizkega štarta pognala v dir. Eksploziral bo moj nasad špargljev (asparagus), ki je samo čakal, da se zemlja zmehča in bodo njegove mehke konice elegantno pribodle na dan, gole veje dreves se bodo zeleno obarvale, po okrasnih vrtovih bodo zapele kosilnice, saj se bo travi zmešalo. Dobesedno »slišali« jo bomo rasti te dni. Ja, v pravem času vsako leto prihaja med nas Kristusovo vstajenje, saj je pomladno prebujanje narave praktična demonstracija tega dogodka; vsako leto nas otipljivo potrjuje v veri, da se je res zgodil.

Pred nekaj dnevi sem se peljala iz Ljubljane na Dolenjsko. Nad avtocesto se je svetil ogromen napis: DIVJI V SRCU, PREVIDNI NA POTI. Bila sem navdušena. Spomnil me je na ostra cestna opozorila nekaj desetletij nazaj v Avstraliji, od katerih mi je v spominu najbolj ostalo tisto: IF YOU DRINK THEN DRIVE YOU ARE A BLOODY IDIOT. Avstralski oglasi za varnost v prometu so bili zelo nazorni in neusmiljeni; ko sem takrat v neki slovenski marketinški reviji objavila zapis o njihovi prometni kampanji, so jo naši marketingarji skritizirali z besedami, da to je pa preveč neposredno in napadalno, da je treba do ljudi pristopiti mehkeje, prijazneje, da si je treba, po domače povedano, malce zatiskati oči pred kruto prometno stvarnostjo in statistiko smrti na cestah. Končno se v smislu spodbujanja in oglašanja prometne varnosti premika tudi pri nas. Počasi in manj drzno kot v Avstraliji, a vendar gre naprej. Čeprav »Divji v srcu, previdni na poti« ni samo dober prometni slogan, ampak tudi posrečen življenjski izrek. Ne sicer za vsakega, sama pa sem se takoj našla v njem. Morda bi v mlajših letih odrinila tisti njegov previdnostni del in stavila le na divjost, z leti pa se vsi tako ali drugače obrusimo, in ni je večje modrosti, pa tudi veščine ne, kot držati ravnotežje med tema dvema poloma. Ostati divji in malo »nor«, pa vendar previdno hoditi svojo pot. V misli se mi vrine hrvaško-makedonski rokovski pevec z izjemnim, raskavim glasom Aki Rahimovski, ki je konec januarja pri 66-ih letih umrl v Novem mestu. Izdalo ga je srce. Radijske postaje so preplavile njegove pesmi, družbene medije pa spomini in zahvale, saj je ogromno pomenil veliko ljudem. Bil je frontman hrvaške skupine Parni valjak, ki je v jugoslovanskem merilu

dosegala popularnost Beatlesov, Rolling Stonesov. Odraščali smo ob njihovi glasbi, drli na njihove koncerte, znali na pamet vse njihove pesmi, prepevali z njimi v en glas. Tudi ko se je Slovenija osamosvojila, je Parni valjak z Akijem na čelu ostal »naš«, pri dobri muziki meje ne obstajajo. V Avstraliji sem si na dolgih vožnjah

njihovo glasbo, posneto na kasetah, vrtela v avtu, najraje koncerte »v živo«. Pregarjali so mi utrujenost in budili spomine na mladost, Jon pa se je ob njihovih besedilih na zabaven način učil hrvaškega jezika. Aki je v svoje nastope vedno dajal sebe celega, energija je kar »špricala« naokrog; bil je divji in prav nič previden. Resnično rad je imel ljudi in se jim je razdajal na polno. V Novem mestu, kjer je živel zadnja leta, so na pročelje stare knjižnice še

teden dni po njegovi smrti vsak večer projicirali slike z njegovih koncertov s posvetilom: Novo mesto v spomin Akiju. In me je obšlo, s slovenskimi volitvami pred vrati in vsemi nemogočimi obljubami in napihovanjem različnih strank, da ljudje, ki imajo resnično radi ljudi (in tudi največ naredijo zanje) ponavadi niso politiki.

Ker smo z Branetom in Dingom zimske mesece preživeli v stanovanju v Novem mestu, saj bi bilo treba v semiški hišici vsak dan nalagati drva v peč, smo raziskali kar nekaj njegove okolice. Vsak izlet je vreden zapisa, najljubši pa mi je bil štirikilometrski sprehod ob samostanskem zidu kartuzije Pleterje, skozi gozd in vinograde, ves čas s krasnimi razgledi na samostan. Na slovenskem ozemlju so nastale štiri kartuzije; pleterska pri Šentjerneju ob vznožju Gorjancev je najmlajša, edina živa in hkrati najvzhodnejša ustanova tega reda. Leta 1993 je v njej živelo 17 kartuzijanov, skoraj 30 let pozneje jih je spet ravno toliko. Od svojih začetkov pred 900 leti se je red kaj malo spremenil in je ostal najstrožji meniški red zahodnega krščanstva, kjer dnevi tečejo v tišini, razmišljanju, molitvi in delu po načelu »Ora et Labora – Moli in delaj«. Med hojo razmišljam, kako sem pred tridesetimi leti za časnik *Slovenec* pripravljala feljton o redovih na Slovenskem. O življenju v pleterski kartuziji mi je pripovedoval takratni prior, Švicar Janez Maria Hollenstein, ki tukaj kot menih živi še danes. Velik vtis je naredil name z odprtostjo, humorjem in širino duha; nič drugačen od nas, ki živimo zunaj, se mi ni zdel. Nisem si tako predstavljala nekoga, ki se je prostovoljno zapisal najstrožjemu meniškemu redu. Takole je takrat povedal: »Redovniki moramo biti

resnične priče velikonočne skrivnosti, kajti redovniški poklic nas ne loči od drugih ljudi. To je samo poklic, znamenje ali simbol v Cerkvi. Misliš, da te je Bog poklical, lahko pa si delaš utvaro – kot pri poroki. Redovno življenje je ljubezenska avantura. Kdor pravi, da ni sposoben za poroko in hoče priti k nam, mu rečem, da tu nima kaj iskati, saj ni sposoben za prijateljstvo. In če ni sposoben za prijateljstvo in ljubezen s človekom, kako bo mogel vse življenje ljubiti Boga?»

Še en zapis, povezan z veliko nočjo, me je ganil, ko sem brala knjigo *Karantena*. Rim. našega odličnega rimskega dopisnika Janka Petrovca, v kateri govori o življenju v Rimu v času najhujših protikovidnih ukrepov. »Vatikanskega križevega pota ne maram. Prelep je, preveličasten sredi tiste Kolosejeve kulise. Ne maram ne ženskega ne moškega glasu, ki vsako leto prebirata meditacije ob postajah. Preveč sta prepričana o blagozvočnosti svojih glasov, zato prelikata povedano in motita sporočilo. Ko sem pred dnevi izvedel, da bodo letošnji križev pot izvedli kar pred Petrovo baziliko, sem si oddahnil; puščoba praznega trga bo pomagala. Oddahnil sem si tudi ob napovedi meditacij: odpovedali so se aktualnostim, očitno je šlo za dogovorjen scenarij, vseh štirinajst sestavkov so spisali v padovskem zaporu. Eden od zapornikov je v enega od njih napisal: 'Počutim se kot Baraba in Judež in Peter v isti osebi. Toda najhujšo kazen mi nalaga lastna vest: ponoči se zbujam in obupano iščem luč, ki bi osvetlila moje življenje.' Vem, kaj je hudobija. Večkrat jo začutim v sebi, pa si domišljam, da jo znam po večini obvladati in utišati. Toda kakšno je življenje človeka, ki verjame, da so v njem zločinskost, izdajstvo in utaja, pa drugega nič?»

Takšna vprašanja se mi zdi vredno postavljati samemu sebi okoli velike noči. Stroga, realna, brez slepomišenja in zapiranja oči. Brez pretvarjanja in domišljavosti, kako smo dobri in čudoviti, pa drugega nič. Odkrito preizpraševanje svoje vesti, to je zame namen posta, ne odpoved določenim razvadam pri hranjenju. Nihče od nas ni samo dober in čudovit, zato se potrudimo biti boljši, v sebi obrzdati vse grdo in privošljivo, sovražno in obrekljivo. Vsaj za štirideset dni.

Za konec bom izkoristila tole velikonočno obdobje in vam postregla z meni najljubšim in najslastnejšim receptom za potico. Za spremembo pehtranovo, ne orehovo. Dobila sem ga od mamice, ona pa ne vem od koga. Odkar pomnim, smo pri naši hiši za božič in veliko noč pekli samo takšno pehtranovo potico. Vedno je bilo toliko cirkusa okrog njene priprave, da se mi je kot deklici zdelo nemogoče, da bi jo kdaj znala speči. Že paziti na to, da se testo ne bi »prehladilo« in zato ne bi vzšlo, je bil poseben podvig. Zdaj je peka naše pehtranke samodejno prešla name in sploh ni tako težko. Malo sem, priznam, poenostavila vse skupaj, in izpustila nekaj vraž. V Melbournu sem ta recept predala naprej prijateljici Zorki Černjak, ki je odlična umetnica tudi na kuharskem področju. Navdušena je nad njim. Sploh, ker ji na vrtu bujno uspeva pehtran.

Pehtranova potica naše mamice

Za testo: 60 dkg moke, 8 dkg sladkorja, 8 dkg masla, 1 žlica ruma, 3 jajčni rumenjaki, 3 dcl mlačnega mleka, žlička soli

Za nadev: 10 dkg masla, 10 dkg drobtin, 12 dkg sladkorja, 3 jajca, 2 dcl sladke smetane, pehtran (tarragon) – čim več, nikoli ga ni preveč

(Sama ponavadi delam maso in pol, vse sestavine pomnožim z 1,5.)

Zamesimo kvašeno testo. Dobro zgnetenega (da je voljno in se loči od mize in kuhalnice) damo vzhajat na toplo, pokrijemo ga s prtičem.

Medtem ko vzhaja naredimo nadev: na maslu prepražimo drobtine, v ohlajene zamešamo sladkor, rumenjake, sladko smetano (tekočo), trd beljakov sneg in polovico pehtrana.

Ko se vzhajano testo počeno dvigne, ga razdelimo na dva enaka dela in zvaljamo na pomokani deski za nožev rob na debelo v pravokotni obliki, če je mogoče.

Namažemo ga z nadevom, potresemo s preostankom pehtrana, tesno zvijemo, damo v poščen pekač in napikamo. Potica naj v njem še enkrat vzhaja. Ko naraste na dvojno velikost, jo damo v pečico, segreto na 220 stopinj Celzija, ki jo takoj znižamo na 180–190 stopinj Celzija. Pečemo okrog ene ure.

Dober tek in lepo, mirno veliko noč vam želim.

Pehtranova potica naše mamice

ST. RAPHAEL'S SLOVENIAN MISSION
p. Darko Žnidaršič OFM
313 Merrylands Road, PO Box 280
MERRYLANDS NSW 2160
Tel.: (02) 9637 7147
Mobile: 0409 074 760
Fax: (02) 9682 7692
Mail: slomission.sydney@gmail.com

Z MOČJO KRISTUSA OD SEBE K DRUGEMU

V teh dneh nas vse pretresa vojno stanje v Evropi, ki je v prvi vrsti tudi klic človeštvu, da se prebudimo in se zavemo, da se moramo za mir odločno boriti. Boriti se najprej in predvsem v srcu s samim seboj, s svojimi grešnimi nagnjenji, prevelikimi željami – apetiti – po imeti, in s svojim egoizmom oziroma potrebami po uveljavljanju lastnih interesov pred drugimi.

Kriza v Ukrajini in v Evropi je središčna točka časa, s katerim vstopamo v čas poglobljanja odnosa z Gospodom in med seboj. Postni čas naj zaživi v duhu povabila: Z močjo Kristusa od sebe k drugemu.

Naj konkretna solidarnost pomaga k uresničitvi krščanske poklicanosti, v služenju ubogim, malim, preganjanim, stiskanim.

MED NAMI JE BILO ...

Zadnjo nedeljo v februarju, 27. 2., je bilo v našem »Veselovem« spet veselo. Veselimo se v Gospodu in

veseli smo se srečali s p. Cirilom A. Božičem in z laiško misijonarko Marijo Anžič, ki sta spet obiskala Avstralijo in slovenske rojake. P. Ciril je vodil nedeljsko bogoslužje in slovesno izročil blagoslov papeža Frančiška za naš 50-letni jubilej, ko se bomo v tem letu pripravljali na 50-letnico blagoslova naše cerkve sv. Rafaela, ki bo prihodnje leto. Hvaležno sprejemamo blagoslov papeža Frančiška za naš jubilej in obljublamo zvestobo Bogu, Cerkvi, domovini Sloveniji in domovini Avstraliji. Hvala patru Cirilu in laiški misijonarki Mariji in na svidenje še kdaj!

Letos smo pogrešali otroke in šolske torbe (nekateri so bili zadržani, kot sem zvedel kasneje), zato upamo na srečanja ob naslednjih priložnostih. Še vedno tudi pričakujemo, da se prijavijo kandidati za prvo sv. obhajilo in sv. birmo. Veliko si ne moremo obetati, ker so mlajši rodovi že precej vključeni v avstralske župnije, šole, skupnosti, nekateri pa se še oglasijo za pripravo pri nas in prejmejo zakramente. Tudi s tem cerkev in župnijska skupnost postaneta njihov dom. Krsti so pri nas redkejši kot nekoč. V marcu bodo trije otroci prerojeni za Božje otroke. Lani smo imeli dva prvoobhajanca po treh letih. Nekaj kandidatov bo za birmo, videti je, da bolj za prihodnje leto (zadnjo birmo smo imeli pred štirimi leti), pa nič zato, saj moramo za pripravo imeti dovolj časa, tudi zato, da uredimo z našo škofijo Parramatta, ki določi dan in birmovalca.

V postnem času bomo tudi izvolili nov pastoralni svet. Dosedanji je bil izvoljen za pet let, od 2015 do 2020, vendar zaradi epidemije koronavirusa še nismo imeli volitev. Zato v mesecu marcu volimo, predlagamo, priporočimo nove sodelavce v našem občestvu, da pomagajo pri dejavnostih, ter sami in skupaj oživimo še kaj. Bog daje rast in čas, toda naše sodelovanje je enako pomembno.

SYDNEY – MERRYLANDS – SV. RAFAEL

Praznik sv. Jožefa, 19. 3., bo spet velik dan za naše občestvo. Zbrali se bomo k praznični sv. maši ob 9.30 popoldne. Po sv. maši bo sestanek voditeljev oz. predstavnikov slovenskih organizacij s predsednikom Republike

Slovenije Borutom Pahorjem, v dvorani pa kulturni program in predstavitev jubilejnega zbornika *Zlati sveti Rafael* ob 50-letnici naše cerkve in misijona, 70-letnici delovanja slovenskih frančiškanov med rojaki v Avstraliji, 70-letnici revije *Misli* in 30-letnici samostojne Slovenije. V dvorani bo po dolgem času skupno kosilo.

Na praznik Gospodovega oznanjenja Mariji, 25. 3., sta sv. maši ob 9.30 popoldne in ob 7.00 zvečer. Uro pred večerno sv. mašo molimo pred Najsvetejšim. Križev pot ta dan odpade. **Na 5. postno nedeljo, 3. 4.,** bo ob 9. uri popoldne **družinski križev pot**, ob 9.30 sv. maša. Ta dan pri nas premaknemo ure na sončni čas! Večerne sv. maše so od ponedeljka naprej ob 6.00 zvečer do začetka oktobra.

Cvetna nedelja, 10. 4.: blagoslov zelenja na dvorišču in sv. maša z dramatiziranim pasijonom.

Na veliko sredo, 13. 4., je v katedrali sv. Patrika v Parramatti krizmena maša ob 7.30 zvečer.

Veliki četrtek, 14. 4.: sv. maša Gospodove zadnje večerje ob 6.00 zvečer.

Veliki petek, 15. 4.: obredi v čast Gospodovemu trpljenju ob 3.00 popoldne. Ta dan je strogi post.

Velika sobota, 16. 4.: Najsvetejše bo izpostavljeno v Božjem grobu ob 2.00 popoldne, ko je tudi prvi blagoslov velikonočnih jedil. **Velikonočna vigiliya** je ob 6.00 zvečer in prav tako blagoslov velikonočnih jedil po končani Božji službi.

Velika noč, 17. 4.: ob 8.00 zjutraj slovesna vstajenjska procesija in sv. maša. Druge naše sv. maše ne bo, ker mašujem še v Wollongongu in Canberri.

Velikonočni ponedeljek, 18. 4.: sv. maša ob 9.30 dop. in PIRHOVANJE. Če bodo za naše pirhovanje kakšne spremembe, se obvestimo. Sveta maša vsekakor bo, označimo si datum in uro. **Na Anzac Day, 25. 4.,** se bomo zbrali k molitvam in spominski slovesnosti pri spomeniku Triglava in Ivana Cankarja na Klubu Triglav Mounties, tudi za žrtve vojn, med katerimi so zdaj tudi ukrajinske. Začetek ob 5.00 popoldne. Nato bo skupna večerja v dvorani kluba.

ŠMARNICE bomo začeli že v soboto, 30. 4., z rožnim vencem ob 10.00 popoldne in s sv. mašo ob 10.30 popoldne, ker bom v nedeljo, 1. 5., maševal na Zlati Obali – Gold Coastu. V Merrylandsu bo takrat maševal gostujoči duhovnik. Potem bomo imeli šmarnice vsak četrtek, soboto in nedeljo pri sv. mašah: v četrtek in soboto ob 10.30, ob nedeljah ob 9.30 popoldne.

WOLLONGONG – FIGTREE – SLOVENSKA CERKEV VSEH SVETIH

Sv. maše so vsako 2. nedeljo v mesecu ob 5.00 popoldne, od aprila do septembra ob 4.00 popoldne. V aprilu je sv. maša redno 2. nedeljo – na cvetno nedeljo, 10. 4. ob 4.00 popoldne, z blagoslovom zelenja in pasijonom. Na veliki petek, 15. 4., so obredi Gospodovega trpljenja ob 7.00 zvečer. Na veliko noč, 17. 4., pa je praznična sv. maša ob 12.00 – opoldne in blagoslov vode in velikonočnih jedil.

CANBERRA – GARRAN – SV. PETER IN PAVEL

Sv. maše so vsako 3. nedeljo

v mesecu: 20. 3. in v aprilu na veliko noč, 17. 4. (redna 3. nedelja), obakrat ob 6.00 zvečer. Od maja do avgusta (štiri mesece) pa je sv. maša ob 5.00 popoldne. Na veliko noč je po sv. maši blagoslov velikonočnih jedil.

KRALJIČINA DEŽELA – QUEENSLAND

V božičnem času in februarja zaradi naraščajočega števila obolelih s koronavirusom in negotovih razmer nismo imeli Božje službe. Zadnji teden februarja sta obiskala znance v Kraljičini deželi p. Ciril in Marija Anžič. Žal je zaradi močnega deževja in poplav odpadlo načrtovano romanje v Marian Valley.

Rojake bom (p. Darko) obiskal spet v velikonočnem času, v nedeljo, 1. 5. Sveta maša bo v Klubu Lipa v Ashmoru, v dvorani Rotary kluba ob 11.00 popoldne, in skupno kosilo po dogovoru.

SV. KRSTI

LUKE DANIEL LAWS, rojen 7. 11. 2019, in **PATRIK JAMES LAWS**, rojen 7. 10. 2021, sinova Petra in Tamare, rojene Letnar. Botri so bili: Luku sta bila botra Jeanette in Stuart Munn, Patriku pa Elizabeth in Gavin Urquhart. Merrylands – Sv. Rafael, 20. 11. 2021.

MIA KRIVOGRAD, rojena 12. 11. 2017, hči Marka in Nguyen, rojene Bui. Botra je bila Marinka Krivograd. Merrylands – sv. Rafael, 6. 3. 2022.

NAŠI POKOJNI

ALOJZ HRAST je umrl 8. 1. 2022 zjutraj v Bolton Clarku – v Cabrini Villagu v Westmeadu, NSW. Rodil se je 12. 8. 1928 v Borjani pri Kobaridu. Življenje na kmetiji, takrat pod Italijo, je bilo trdo, vendar tudi lepo, in Lojze je rad pripovedoval svoje spomine. Imeli so domače živali in prodajali mleko, sir, maslo in druge pridelke svojih rok. Med vojno je bil italijanski vojak. Leta 1947 je emigriral v Italijo, živel v begunskem taborišču in čakal na novo domovino (Kanada, Argentina ali Avstralija). Dvajsetleten je prišel v Avstralijo in začel delati na gradbišču jezra Warragamba Dam. Kasneje je postal voznik žerjava na Water Boardu in tam delal do upokojitve. Starša in brat Stanislav so se mu po petih letih pridružili v novi domovini in ganljivo je bilo srečanje v kampu Bonegilla. Leta 1961 sta se z Zofijo Valentinčič poročila v župnijski cerkvi Karmelske Matere Božje v Wentworthvillu. Dom v bližnjem Greystanesu, velik vrt in travnik, garaža in delavnica so bili resnična oaza vsej družini, otrokoma in vnukom. Lojze in Zofija sta bila od vsega začetka dejavna člana našega občestva pri Sv. Rafaelu in ni minila nedelja brez Božje službe in srečanj rojakov. Oba z ženo Zofijo sta zadnja leta živela v domu starejših v Westmeadu in vsak prvi petek prejela zakramente. Lojze zapušča hčer Margaret z možem Colinom, sina Petra z ženo Joanne, in

vnuke Adama, Melanie in Thomasa. Žena Zofija je umrla lani septembra. Pogrebno sv. mašo smo darovali v sredo, 19. 1. 2022, v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu, in pokojnega pospremili na slovensko pokopališče sv. Rafaela v Rookwoodu, kjer skupaj z ženo Zofijo čakata vstajenja.

JANEZ – JOHN CVETKOVIČ je umrl v ponedeljek, 24. 1. 2022 zjutraj, v Kellyvillu, NSW. Rodil se je 18. 6. 1920 v Brežicah, otroška leta je preživel na Selih pri Dobovi. Janez – John je prav tako eden tistih naših rojakov, ki so pred sedmimi desetletji prvi prišli v novo domovino. Po poklicu je bil grafik – litograf. Ko so imeli p. Valerijan in slovenski rojaki v Sydneyju pri frančiškanih v Paddingtonu v šestdesetih letih akcijo za slovenski dom, so kupili stroj Gestetner pri Albinu Poršku. John je brezplačno delal vse matrice, Fredi Brežnik je v Paddingtonu v veliki sejni sobi tiskal in razmnoževal. John je bil res strokovnjak v svojem poklicu, imel je svoje poslovne prostore. Obenem je z ljubeznijo skrbel za svojo družino in ves čas smo se srečevali na slovenskem društvu in drugod. John zapušča ženo Kathy, rojeno Coppleman, sinove Sveta, Victorja in Dannyja, hčer Romo ter vnuke Mio, Matta in Kyano. Hči Sonia je že pokojna. K cerkvenemu pogrebnemu obredu smo se zbrali v naši cerkvi sv. Rafaela v soboto, 5. 2. 2022. Pokojnik je bil upepeljen.

STANKO KRAGELJ je umrl v bolnišnici Concord v četrtek, 20. 1. 2022. Rodil se je 5. 11. 1922 v Volčah pri Tolminu. Poročen je bil z Marizo Kragelj, rojeno

Berlot, ki je že pokojna. Zapušča sina Davida in druge sorodnike. K pogrebnemu obredu smo se zbrali v kapeli Matere usmiljenja – Mother of Mercy na pokopališču Rookwood v četrtek, 10. 2. 2022. Stanko počiva na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu.

KRISTINA ŠERUGA je umrla v ponedeljek, 24. 1. 2022, v domu Bupa Nursing Home v Greenacru. Rojena je bila 3. 1. 1947 v Murski Soboti. Po poklicu je bila delavka (process worker). Bila je samska in tukaj nima sorodnikov. Kristina zapušča nečake in sorodnike v Sloveniji in nečakinji v Nemčiji. K pogrebnemu obredu smo se zbrali v četrtek, 10. 2. 2022, v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu. Pokopana je na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu.

JOŽE SMERDEL je umrl v četrtek, 27. 1. 2022, v domu starejših Warrigal v Stirlingu, ACT. Rojen je bil 1. 1. 1934 v Zabičah pri Ilirski Bistrici. Po poklicu je bil mizar. Zapušča hčer Mariko z možem Florianom – Cvetkom Faležem ml., hčer Suzi z možem Željkom in štiri vnuke. Žena Vera je že pokojna. K cerkvenemu pogrebnemu obredu so se zbrali na pokopališču Gungahlin – Mitchell, kjer je pokojnik tudi pokopan. Hvala Mariki in Cvetku za sporočilo.

ADA FALEŽ, rojena VELAN, je v krogu svojih najdražjih umrla v petek, 11. 2. 2022, zgodaj zjutraj v domu starejših Pines Living v Farrerju, ACT. Rodila se je 3. 12. 1923 na Velanovem Bregu pri Pazinu v Istri. Dne 2. 10. 1952 sta se v katedrali sv. Krištofa v Manuki v Canberri poročila s Cvetkom Faležem.

Delala sta v hotelu, kasneje pa je Cvetko delal kot gradbenik. Cvetko in Ada sta z ljubeznijo skrbela za svojo družino. Bila sta gostoljubna; mnoge naše rojake, obiskovalce, znamenite Slovence, naše patre in sestre sta sprejela pod svojo streho, kadar smo obiskali glavno mesto. Ada je bila v veliko oporo Cvetku, ki je bil vsestransko dejaven, velik domoljub, graditelj in predsednik slovensko-avstralskega društva v Canberri in si je zelo prizadeval za samostojno Slovenijo in slovensko pomlad, ki smo jo dočakali. Redno smo se srečevali pri slovenskih sv. mašah v raznih cerkvah in zdaj že dolga leta v cerkvi sv. Petra in Pavla v Garranu. Zadnja leta sta Cvetko in Ada živela v domu starejših in vsak mesec sem ju obiskoval in obhajal, dokler nam ni epidemija koronavirusa preprečila obiskov. Sedaj ji je zakramente podelil p. Anto iz sosednje hrvaške cerkve sv. Avgušтина. Ada zapušča sina Floriana – Cvetka z ženo Mariko, sina Johna z ženo Christine (Chris), hčer Barbaro z možem Noelom in hčer Vivien z možem Christianom, svakinjo Marijo Godec in njeno družino, sedem vnukov in 10 pravnukov, nečake in nečakinje, doma v Istri sestro Ido in njeno družino, nečake in nečakinje, in še druge sorodnike in prijatelje. Mož Cvetko je umrl 11. 10. 2020. Dan pred pogrebom smo se zbrali v kapeli William Cole Funerals v Belconnenu in zmolili rožni venec. Pogrebno sv. mašo smo obhajali v torek, 22. 2. 2022, v cerkvi sv. Družine v Gowrieju. Sv. mašo in pogreb je vodil domači župnik Fr James Anthony. P. Darko sem somaševal in vodil slovenske molitve, oba sva nagovorila zbrano občestvo pri

sv. maši. Ada počiva na pokopališču Woden v Canberri.

EDWARD ZORZUT je umrl v sredo, 23. 2. 2022, v bolnišnici v Blacktownu. Rodil se je 25. 1. 1969 v Caringbahu pri Sydneyju. Družina je živela v Smithfieldu, kjer je obiskoval osnovno šolo, srednjo šolo (High School) pa v St. John's Parku. Po poklicu je bil izdelovalec plastike. Poročen je bil z Donno MacWilliams.

Bil je skrben in ljubeč mož in oče, prijatelj mnogim, dober z vsemi. V boleznih je prejel zakramente. Edward zapušča ženo Donno, sinova Lachlana in Joshua, mamo Francko, sestrično in bratranca ter svojo teto, ki živi v Perthu, WA. Oče Oskar je že pokojni. K pogrebnemu obredu smo se v velikem številu zbrali v ponedeljek, 7. 3. 2022, v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu, nato je bil pokojnik upepeljen v Castlebrook.

France Prešeren

(3. december 1800–8. februar 1848)

ORGLAR

Popustí posvetno rabo
orglarček in gre v puščavo,
tam prepevat božjo slavo,
svoje citre vzame s sabo.

Pesmi svoje med stoglasne
v gójzdu zлива tičov kore,
od prihóda zlate zore,
dokler sonca luč ne ugasne.

Al veselje v srcu vtóni
sčasam mu za petje slavcov,
in vseh gójzda prebivavcov,
ker vsak svojo vedno goni.

On ob drugi si pomladi
zbere tiče mladokljune,
jim prebira svoje strune
in jih raznih pesem vadi.

Kosa, trdokljunsko dete,
od preljubga Avgušтина,
vélkoglávega kalina
nauči pét pesmi svete.

Zmeram svojo goni slavček,
zmeram od ljubezni bíje
srcu sladke melodije,
toži ga Bogú pušavček:

»Lej, kalin, debeloglavec,
trdokljunast kos je svoje
pesmi pustil, lepši poje,
podučit ne da se slavec!«

Al Bog slavca ni posvaril,
le posvaril je pušavca:
»Pusti pétí mojga slavca,
kakor sem mu grlo stvaril.

Pel je v sužnosti železni
Jeremíj žalost globoko;
pesem svojo je visoko
Salomon pel od ljubezni.

Komur pevski duh sem vdihnil,
ž njim sem dal mu pesmi svoje;
drugih ne, le té naj poje,
dokler, de bo v grobu vtihn timer.

Iz Kraljičine dežele – Queenslanda

Mirko Cuderman

Tukaj smo že dalj časa osamljeni. Nimamo sreče z napovedanimi obiski. Covid-19 in zdaj še vremensko neurje nam preprečujejo srečanja. V četrtek, 24. februarja, smo imeli napovedano srečanje s p. Cirilom in Marijo v Marijini dolini, a nam je veliko neurje z dežjem prekrižalo načrte. V petih dneh neurja smo zabeležili 10.065 mm dežja; poplavljenih je bilo več kot tisoč hiš, zaprti so bili ceste in mostovi. Zato je bilo na žalost srečanje s p. Cirilom zaradi neprevoznih cest nemogoče. Vseeno je bližnjim rojakom na Zlati obali uspelo skupno veselo srečanje na domu Mirjam Klemen.

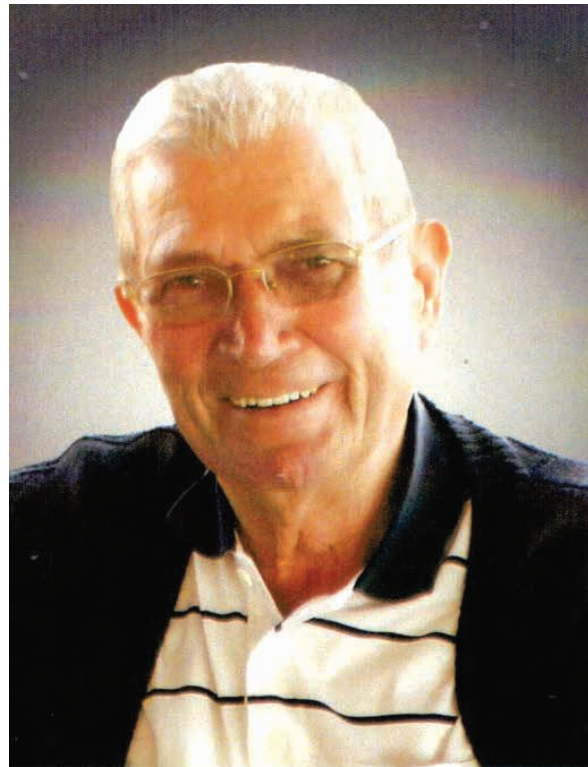

Izvedeli smo veselo novico, da se namerava v Marijini dolini, pred kapelico Marije Pomagaj, cerkveno poročiti Amanda Gjerek, hčerka Jožeta in Marte Gjerek. Amanda je obljubila, da nam bo sporočila, ko ne bo več zaprek zaradi virusa, in nam bo poslala poročno sliko. Amandi že vnaprej čestitamo.

Oglasila se nam je Milena Cek iz Mareebe s poročilom o dveh pokojnih rojakih, ki ga prilagam:

V Mareebi je preminil dober Slovenec, doma iz Štajerske, **IVAN GRDELJ**. Pokojni je bil rojen 2. maja 1941. Umrl je na božični dan, 25. decembra 2019, v Mareebi. V Mareebi je bil dobro poznan, sama pa nisem mogla zbrati več njegovih podatkov. Pokopan je na pokopališču v Mareebi.

LOJZE MAJER je umrl v Brisbanu, 17. januarja 2022. Pokojni se je rodil v Dešēči vasi pri ŹuŹemberku 4. marca 1936. V Avstralijo je prišel leta 1957 in se takoj zaposlil v Cairnsu kot zidar. Źe ēez eno leto je imel svoje podjetje. Leta 1967 je odprl prvo trgovino s keramiēnimi ploščicami v Cairnsu Majer Tails. Bil je zelo sposoben inovator in podjetnik. Njegove trgovine s keramiēnimi ploščicami so rasle po vsem Queenslandu; odprl ji je kar 15. Lojze je bil zelo priljubljen, cenjen in spoštovan v krajevni skupnosti. V Cairnsu je slovel kot zelo napreden in nadvse dareŹljiv podjetnik. Bil je pokrovitelj številnim športnim klubom. S ponosom je bil vsa leta njegovega obstoja predsednik in glavni pokrovitelj Slovensko-jugoslovanskega socialnega kluba v Cairnsu. Imel je tudi lepo, globoko verno druŹino. Njegova hēerka Julie je bila zaradi visokih športnih doseŹkov v plavanju Źe na seznamu za olimpijske igre. Zato se je druŹina takrat preselila v Brisbane. V katoliški cerkvi Holy Spirit v Fortitude Valleyju je imel Lojze (Louis Majer) 28. januarja lepo pogrebno sveto mašo z veliko udeleŹbo in s tremi duhovniki. Lojze, iz vsega srca smo ti hvaleŹni za vso dobroto, ki si jo nudil tukajšnji krajevni skupnosti. Bog naj ti povrne za vse. Pokojni Lojze zapuša vдово Maureen, brata Martina, sina Tonyja in hēerke Sonio in Julie. DruŹini pa izrekam globoko soŹalje v imenu slovenskih in hrvaških rojakov.

Vesel sem bil Mileninega poročila iz severnega Queenslanda, saj Źe dolgo let povezuje tamkajšnje rojake. Iz njenega dopisa in pogrebne svete maše, ki sem jo gledal po internetu, je oēitno, da je bil pokojni Lojze Majer zelo sposoben in spoštovan v gradbeni stroki in v tamkajšnjem okolju. Firmo Majer Tiles (preimenovano v Beamont Tiles) zdaj vodi njegov sin Tony. Pokojni Lojze Majer je pri komaj dvajsetih letih pobegnil ēez mejo v Avstrijo, od koder je z ladjo Toskana odplul v Avstralijo. Milena dodaja tudi zahvalo pokojnemu Lojzetu ob njeni druŹinski tragediji pred 33 leti, ko se je 8. februarja 1989 smrtno ponesreēil njen moŹ JoŹe Cek. Takrat je Lojze Majer plaēal povratno letalsko karto p. Cirilu, da je prišel in daroval pogrebno sveto mašo za njenega moŹa JoŹeta v oddaljenem severnem mestu Mareeba.

Upajmo, da se bo Milena še kdaj oglasila iz lepega in zanimivega turistiēnega kraja Mareeba, kjer je tudi več let delala v turistiēni industriji.

Lep pozdrav!

Kako smo pred 30. leti Slovenci pod JuŹnim kriŹem praznovali uradno priznanje slovenske samostojnosti s strani Avstralije in mednarodne skupnosti

Osamosvojitve Slovenije leta 1991 je, razen ustvarjanja druŹine, zagotovo najveēji in najsreēnejši dogodek v mojem skoraj polstoletnem Źivljenju! Leta 1990 in 1991 smo bili Slovenci vseh politiēnih in ideoloŹkih prepriēanj enotni za skupno stvar: slovensko neodvisnost. Bil sem aktiven in ponosen ēlan nekdanjega Slovenskega narodnega sveta Viktorije, zelo navdušen mlad aktivist, in kot mnogi drugi ponosni in zavedni avstralski Slovenci sem z vsem srcem in dušo promoviral prizadevanja za slovensko neodvisnost v Avstraliji.

Vedno bom hvaleŹen, da je takratna zvezna laburistiēna vlada pod vodstvom Boba Hawka in Paula Keatinga drŹala besedo in je bila Avstralija ena prvih drŹav, ki je Sloveniji in Hrvaški podelila uradno diplomatsko priznanje. To se je zgodilo 16. junija 1992. Tistega večera se nas je na stopnicah viktorijskega parlamenta zbralo več sto Slovencev z novimi slovenskimi zastavami z grbom in v narodnih nošah ter javno praznovali ta veliki zgodovinski dogodek. To praznovanje je organiziral Slovenski narodni svet Viktorije, kjer smo se na sestankih Źe prej zmenili, da se množiēno zberemo pred viktorijskim parlamentom ob 5. uri popoldne – istega dne, kot je Avstralija uradno priznala Slovenijo kot samostojno drŹavo.

Javno smo se zahvalili naŹi Avstraliji za hitro priznanje slovenske samostojnosti z našo prelepo domaēo slovensko glasbo, za katero smo poskrbeli pokojni Ivan Petelin, pokojni JoŹe Dolinšek, Frank Petelin in moja malenkost. Anita Pahor je zapela slovensko, avstralsko in evropsko himno.

Vesele govore smo imeli: Stanko Prosenak, Stanka Gregoriē, Anica Markiē, pokojna Elica Rizmal, pokojni Ivan Mejaē, pater Niko Źvokelj OFM in moja malenkost. Pokojni Senator Sid Spindler in g. Paul Filing, ki sta bila ēlana takratne parlamentarne skupine za podporo Slovenije in Hrvaške (Parliamentarians for Slovenia and Croatia), sta prav tako povedala nekaj besed v zahvalo, da je mednarodna skupnost konēno priznala Slovenijo in Hrvaško kot samostojni drŹavi. Nosili smo tudi plakate zahvale. Melbournski ēasopis *The Age* je naslednji dan na prvi strani objavil ēlanek o naŹem praznovanju s sliko, na kateri je bil plakat Zorke Černjak z napisom THANK YOU AUSTRALIA! Ta slika še danes ponosno visi v dvorani pod cerkvijo v Slovenskem misijonu v Kewju. Med praznovanjem smo v Źivo posluŹali slovensko oddajo na Radiu 3EA, ki sta jo takrat skrbno vodila Helena Leber in njen pokojni moŹ Ivo Leber. Nato smo

se odpravili v Slovensko versko in kulturno središče v Kewju, kjer smo naprej praznovali pozno v noč.

Velika praznovanja so bila v številnih slovenskih društvih in v Slovenskem verskem in kulturnem središču v Kewju. Več kot tisoč ljudi se je udeležilo tudi množičnega praznovanja s kresom v Slovenskem društvu Melbourne 15. januarja 1992, ko je takratna Evropska skupnost (European Community) uradno priznala Slovenijo in Hrvaško kot samostojni državi.

Velika praznovanja so imeli v Slovenskem društvu Jadran in v Slovenskem društvu Planica, kjer so člani društva pripravili slavnostno proslavo.

Pokojni melbournski nadškof Francis Little je takrat v katedrali sv. Patrika v Melbourneu tudi daroval zahvalno sveto mašo za Slovenijo in Hrvaško, kjer smo se v zelo velikem številu zbrali Slovenci, Hrvati in drugi v narodnih nošah in z našimi zastavami.

Pokojni pater Bazilij Valentin MBE in pater Niko Žvokelj sta v našem prelepem slovenskem božjem hramu, v cerkvi svetih bratov Cirila in Metoda v Kewju, prav tako darovala slavnostno sveto mašo v ta namen.

Nekaj tednov kasneje, ob slovenskem kulturnem prazniku 8. februarja 1992, smo se zbrali v zelo velikem številu v čast mednarodnega priznanja države Slovenije v državni dvorani Malvern Town Hall v Melbourneu. Navzočih je bilo 750 gostov. Glavni organizator tega nepozabnega dogodka je bil Slovenski narodni svet Viktorje, častni gost pa je bil takratni slovenski obrambni minister g. Janez Janša. Ta prireditvev se gotovo lahko šteje za enega najpomembnejših srečanj Slovencev v zgodovini slovenske skupnosti v Avstraliji!

Naj še posebej omenim pokojnega patra Bazilija Valentina OFM MBE in patra Nika Žvoklja OFM v Slovenskem katoliškem misijonu bratov sv. Cirila in Metoda v Melbourneu, ki sta vedno z velikim navdušenjem podpirala vse akcije v zvezi z našo bitko za samostojno Slovenijo v Avstraliji. Pater Niko je mene in drugo slovensko mladino spodbujal, naj v tej zgodovinski bitki za našo prelepo, samostojno, neodvisno, svobodno in demokratično Slovenijo ostanemo zavedni in ponosni avstralski Slovenci. Takrat smo v Slovenskem misijonu v Kewju ustanovili Slovensko mladinsko skupino (Slovenian Youth Group), ki je aktivno sodelovala v vseh glavnih akcijah za promocijo samostojne Slovenije. Širila je slovensko kulturo in identiteto med drugo in tretjo generacijo slovenske mladine in ohranjala ponos na naše slovenske korenine.

Pater Niko je večkrat močno poudarjal, naj Slovenijo in slovenstvo vedno nosimo v srcih, kljub temu, da se nismo rodili tam in naša slovenščina ni tekoča ali perfektna.

Nikakor mi ni žal, da sem aktivno sodeloval v naši tako imenovani »Bitki za Slovenijo« v Avstraliji. Zelo spoštujem vse žive in pokojne člane in članice nekdanjih Slovenskih narodnih svetov, Avstralske slovenske konference,

voditelje in člane naših slovenskih društev ter drugih skupin in posameznikov v slovenski skupnosti v Avstraliji, ki so srčno, prostovoljno in nesebično delali v korist Slovenije, njene bitke za samostojnost in mednarodno priznanje ter za slovenstvo na splošno! Naj ob tej priložnosti čestitam vsem avstralskim Slovincem, tudi tistim, ki žal niso več med nami, ki so kakor koli prispevali k promociji svobodne, demokratične, suverene in neodvisne Slovenije. Vedno bom ostal zelo ponosen avstralski Slovenec in dvojni državljani dveh čudovitih držav: Avstralije in Slovenije!

Bog živi Slovenijo! God bless Australia!

Hvala patru Simonu Petru Berlecu OFM za vso njegovo skrb in odlično delo pri urejanju *Misli*, še posebej zdaj, ko praznujemo 70 let izhajanja te revije.

S prisrčnimi in prijateljskimi slovenskimi pozdravi!

Lenti Lenko OAM

VAŠI DAROVI

ZA BERNARDOV SKLAD: 200 \$: Štefan Žalik. **140 \$:** Jožef Krušec. **120 \$:** Leopold Matelič, Anton Šircelj. **100 \$:** Emilj Zajc. **80 \$:** Branko Kojc. **90 \$:** Sabina Čulek **60 \$:** Maria Rede, Roman Divjak. **50 \$:** Bernardka Telich, Mihelca Šušteršič, Marta Zrim, Tatjana Tee. **40 \$:** K. D. Gerzina, T. Šmuc, Franjo in Vida Kravos, Alojzija Rutar, Toni Urbančič, Alojz in Joža Ličen, Marjan Perič, Tereza Kaiser, Frances Schwerdt, W. T. Prosenak, Lucija Knafelc, Miro Franetič, M. in M. Pišotek, Lidija Čušin, Zofija Anzelc, Daniel Furlan, Janez Ritoč, Vinko Erjavec, Cilka Ninkovič, Gabriela Burgar, Karl Knap, J. Albrecht, Vilma Kobal, Marie Stavar, Marija Gregorič, A. M. Hren, B. in J. Paddle-Ledinek, Jože Konda, Anton Šajn, Stanko & Marija Kolar, Danica Petrič, Emma Simčič, Marie Stavar, Rafael Koren, Vinko Lunder, Hermina Volk, Josephine Sullivan. **30 \$:** Srečko in Majda Brožič, Alojz in Palma Ašenberger, Marija Mertik, Aldo Karlovič, Terezija Matuš **20 \$:** Melita Zupan, Anka Pekolj, Milka Brožič, Branka Iskra, F. Ploy, A. Penko, Karl Holvet, Tone Zrimšek, M. K. Marsič, Albina Kalc, B. in A. Jerin, I. Skrajnar, Greta Prosenik, J. Twrdy, Miriam Klemen, Kristina Car, Gizela Špiclin, Justina Miklavec, Ivan Deželak, Yanja Srkulj, M. Kromar, Olga Gale, Sabina Gjerek, Marija Brisevac, Ivan in Karolina Mohar, Jelena Prekodravac. **15 \$:** Martin Šuštarič, R. in D. Grlj, Vida Horvat, Matevž in Silva Jereb. **10 \$:** E. in H. Iliaš, F. V. Murko, Romana Žetko, F. in M. Plut, A. in M. Tuksar, Olga Brne, Anton Urbas, Jadranka Rutar, Nežika Polajžer, Frederik Nemec, J. in A. Marinič, Majda Muzlai, Franc Pečovnik, Karlo Rožanc, Jože in Marta Gjerek, Jože Krajnc, Pavla Kalister, Tilka Lenko, Franc Vertel, Mirko in Marija Godec, Ivan Rudolf, Jože Reholc, Anton in Josephine Kruh, Frank Novak, S. in J. Novak, Ivanka Gosar, M. in S. Jereb, Ivan Barat.

ZA MISIJONE: 800 \$: N/N.

ZA LAČNE: 40 \$: Marta Zrim, Branka Iskra. **10 \$:** Marija Jaksetič.

POZDRAV S TASMANIJE

Po enem letu sem spet imela priložnost obiskati mojo drago Tasmanijo, tudi brata in nečaka, nekaj slovenskih prijateljev in grob atija in mame v Bichenu.

Pravi vzrok mojega potovanja je bila zgoraj omenjena konferenca o zlorabi in izkoriščanju naših starejših prebivalcev. Plačali so mi karto in hotel, ker sem na konferenci tudi sama spregovorila. Vidim namreč številne primere, kjer naše pravice – pravice starejših, niso upoštevane. Na žalost se to največkrat dogaja med družinskimi člani, sosedi in prijatelji, torej tam, kjer bi moralo biti največ ljubezni, spoštovanja in sodelovanja.

Prav bolelo me je, ko sta dve čudoviti ženski (1st Nations people) govorili o izkušnjah Aboriginov, kjer se seveda vse to tudi dogaja. Če nas, tako v njihovi kot naši kulturi, draga oseba prosi za denarno pomoč, jo pač prispevamo; pri Aboriginih je to še bolj razširjeno, ker živijo po tri, štiri generacije skupaj. Ko

Hobart Governor House, kjer nam je her excellency Barbara Baker (Companion of the Order of Australia – AC) pripravila sprejem; prva z leve, gospa v pikčasti obleki, je kolegica, ki ima diagnosticirano demenco, a je še vedno korajžna in potuje s pomočjo »carerja«. Sedi čez 90 let stara kolegica, ki je bila skupaj z mano izvoljena v novi avstralski Council of the Elders.

Nekaj članov od štirinajstih, kolikor nas šteje Council of Elders, na konferenci v Hobartu: Danijela na levi, Val Fell (obe Dementia Australia Advocates), Ian Yates, CEO COTA, The Hon Dr Kay Patterson, AO, in Gillian Groom, OT.

pride dan za pokojnino, se obiski kar vrstijo, dokler ni vsa »penzija« razdana in starček ostane brez denarja celo za hrano.

Žalostno toda resnično je, da finančno ali psihološko zlorablamo, izkoriščamo, prevaramo ljudi. In oni nas ne prijavijo, ker se nas mogoče bojijo, mogoče nas imajo radi, mogoče se bojijo, da jih bomo kaznovali, zapustili. Velikokrat preklinjamo ali na splošno grobo govorimo z njimi, jih kregamo, kot da so otroci. A ne glede na to, kako hudo obliko demence imamo, ne prenesemo, da nas imajo ljudje za poredne otroke, to nas globoko prizadene.

Nekaj bolj nepoznanega, o čemer zelo malo govorimo, je psihološka zloraba naših dragih. Na primer: odrasli otroci opazijo, da sta oče in mama postala »čudaška«; njun dom ni več čist; včasih se vidi, da se nista kopala in preoblekla že nekaj dni. Mama, ki pazi na očeta z demenco, je zelo utrujena, depresivna in živčna, včasih ga dobesedno zmerja. In odrasli otroci, ki imajo svoje kariero, družino in obveznosti, poiščejo obema ustrezen dom za ostarele. Brez pogovorov, brez debate, kajti otroci hočejo samo to, kar oni mislijo, da je dobro za starše: lepa oskrba, varnost in uslužbenci, ki jim bodo kuhali in stregli, bližina zdravnikov itd. Vendar ti otroci, ki iz »ljubezni« odločajo o prihodnosti svojih staršev ali partnerja z demenco, ne delajo etično in pravilno. Če ima človek vsaj nekaj *možnosti*, da ostane v svojem domu, če si to zelo želi in je mogoča pomoč na domu, se mu to mora omogočiti. Nevarnost, da stara mati pade, da zboli, ker poje staro hrano iz hladilnika, da izgubi denarnico na poti v trgovino, da svojega doma ne čisti več, vse to so resne stvari. Ampak te nevarnosti je mogoče zmanjšati. Starega človeka seliti iz njegovega doma proti njegovi volji je kruto in nepošteno; poskusimo se raje veliko pogovarjati in, če je le mogoče, naj ljudje ostanejo doma, kjer imajo svoje spomine, velikokrat kakšen vrtiček, dobre sosede, in se počutijo vsaj približno neodvisni. Določene raziskave so pred leti dokazale, da človek zelo hitro umre, ko ga enkrat proti njegovi volji preselijo v dom za ostarele. Seveda obstajajo primeri, kjer je taka selitev edina možnost, zaradi različnih vzrokov, in na konferenci smo govorili tudi o tem. Pomembno je, da smo odkritosrčni drug z drugim, da se spoštujemo, da upoštevamo mnenje drugega. In seveda, ko nam zdravje odpove in ne moremo več skrbeti za ljubljenega človeka, ki potrebuje popolno nego, to pač moramo sprejeti, ga preseliti v dom in pozdraviti sebe. Bog nam je dal samo eno življenje.

Danijela z bratom Dušanom in njegovim sinom Lukasom

Neka moja znanka, imenovala jo bom Ana, je šla lani v dom za ostarele na oddih, vsaj tako so ji rekli ostali družinski člani, ki so živeli zelo daleč od nje in ji niso mogli pomagati. Takrat je ravno pokopala moža, skrbela je zanj več kot deset let. Večkrat sem ju obiskala, bila sta prijeten par, poročen 60 let. Ob izgubi je bila obupana in zmedena in seveda izmučena od dolgoletne nege, ki mu jo je nudila. Zato je zaupala sorodnikom in šla na oddih/respice. A sorodniki ji niso povedali, da so ji uredili vse dokumente za stalno bivanje v tistem domu, in ko je hotela čez teden ali dva domov, in tega ni mogla, je doživela nekakšen živčni zlom. Vsi Slovenci smo ji skušali pomagati, toda bilo je prepozno; tisti šok je zelo

Roza, Joe in Danijela

škodil njenim živcem in prejšnje manjše možganske motnje (cognitive decline) so se spremenile v demenco. Zdravniki so odsvetovali, da bi se vrnila v svoj čedni dom, ker ni bilo nikogar, da bi ji tam pomagal. Moja druga prijateljica je padla v delirij, pozabila je govoriti angleško; povsem napačno so jo iz bolnice selili v dom za ostarele, na dementni oddelek. Njeni otroci so pač sprejeli diagnozo, ker so s svojimi družinami vsi živeli daleč od mame. Sonja je zelo trpela in mi vedno po francosko razlagala, kako grozno ji je, kako se ne more z nikomer pogovarjati. Po nekaj mesecih nam je končno uspelo, da so jo preselili v normalen dom, kjer je malo bolj sproščena in zadovoljna, a še vedno zelo žalostna, da se nikoli ni mogla niti posloviti od svojega doma.

Včasih pišem o bolj veselih stvareh; prosim da mi oprostite, če sem tokrat malo bolj žalostno napisala ta članek. Vendar mislim, da je pomembno, da se vsi ljudje večkrat vprašamo, ali delamo, se odločamo prav; da se o vsem dobro pogovorimo, če demenca ni prehuda in nas družinski član lahko še razume. Ne glejmo samo na to, kaj je dobro in varno za človeka, pomembno je upoštevati, kaj si ta človek ŽELI. Človekova pravica je, da ima svoj glas, da nas drugi poslušajo in tudi slišijo. Da imamo pravico odločati o tem, kje živimo in kako. Z demenco se lahko z nekaj pomoči dobro živi doma, vprašajte vaše drage in jim pomagajte.

Mati Tereza je pred leti dejala: *Ni pomembno, koliko dobrega narediš, koliko pomoči nudiš; pomembno je, s koliko ljubezni to delaš.*

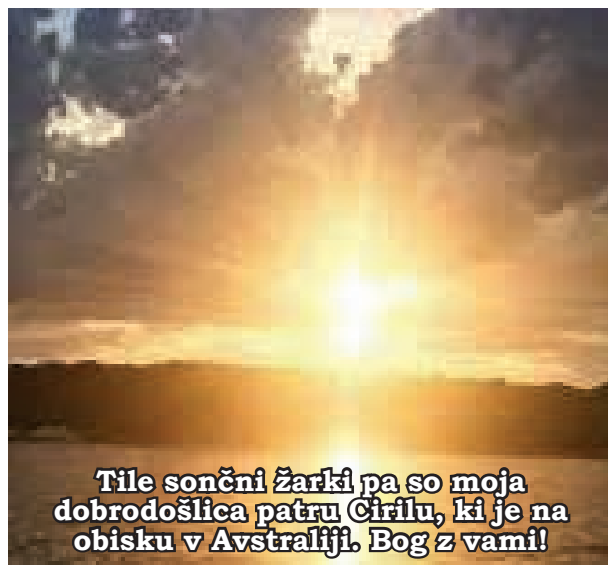

Sem druga z desne, v črni obleki, drugi so konferenčni kolegi. Ženska na levi živi z demenco, prav tako moški (po rodu Aborigin). Oba živita doma, gospe pomaga hčerka, gospodu žena. Dobivata tudi vladno pomoč, 15 ur na teden (home care support packages).

Danijela Hliš na konferenci National Elder Abuse Conference

Danijela Hliš, Buderim

Tile sončni žarki pa so moja dobrodošlica patru Cirilu, ki je na obisku v Avstraliji. Bog z vami!

80-84 Brisbane Road
St. John's Park NSW 2176
Tel: (02) 9426-1000
E-mail: triglavinfo@mountiesgroup.com.au
Piše: Martha Magajna: (02) 9609 6057

Od sredine meseca decembra sta se družabnost in zabava v naših krogih razširila in povečala. Še vedno je bilo treba nadzorovati zdravstveno stanje ljudi, da ne bi prišlo do okužbe, vendar so bili ljudje veliko bolj previdni; prostovoljno so razkuževali roke in nosili maske, da bi ostali zdravi. Še vedno je bilo treba paziti na bližino in dotikanje, in biti še posebej previden pri stikih z ljudmi, ki se niso hoteli cepiti proti virusu covid-19. Celo ljudje, ki so bili dvakrat ali trikrat cepljeni, so se pogosto okužili, in naši klubi in cerkve so se vse bolj praznili.

Naša balinišča so sorazmerno dobro obiskana, saj se vsi poznamo in se ne bojimo drug drugega. Tekmovanja imamo dvakrat na teden, vsako sredo in vsako soboto popoldne, s skupno večerjo v soboto zvečer.

»SPECIAL OLIMPICS«

Enkrat ali dvakrat na mesec nas obiščejo balinarji iz skupine »Special Olympics«, mladinci z Dawnovim sindromom. Najprej jih starši pripeljejo na večerjo, potem kako uro in pol igrajo »Bocce«. V tej igri so tako izurjeni, da so že nastopili na svetovni Specialni olimpiadi. Po eni uri in pol igranja so nagrajeni z okusno torto, skodelico kave in še eno uro družabnosti. Nemogoče je spregledati, kako se veselijo naslednjih vaj.

Obisk p. Cirila A. Božiča in laiške misijonarke Marije Anžič v klubu Triglav Mounties

V nedeljo, 27. februarja 2022, sta bila spet med nami p. Ciril A. Božič in laiška misijonarka Marija Anžič. Žal je bil njun čas med nami omejen.

Po sv. maši, ki jo je skupaj s p. Darkom daroval p. Ciril, smo se srečali z njima v pred kratkim odprti dvorani patra Valerijana Jenka. Priljubljeni p. Ciril je komaj utegnil spregovoriti nekaj besed z vsakim od vernikov, ki so ga obkrožili, poslušati družinske novice, vljudno sprejeti košček domačega peciva in že so morali skupaj s p. Darkom in predsednikom kluba Triglav Petrom Kropcem zapustiti Merrylands in se napotiti v Klub Triglav, kjer jih je čakalo kosilo. Na klub Triglav oba obiskovalca vežejo prav tako dragoceni spomini. Leta 1983 je p. Ciril, skupaj s p. Valerija-

nom in tedanjim predsednikom kluba Triglav Karlom Samso, spremljal nadškofa Alojzija Šuštarja, ko je ta blagoslovil novozgrajeni klub. Nadškof Alojzij Šuštar je takrat v nagovoru v prostorih kluba povedal te pomembne besede: *»Slovenski narod po svetu in doma je v daljni in bližnji zgodovini prestal veliko težkih preizkušenj, vendar se moramo vedno zavedati, da je več tistega, kar nas povezuje in združuje, kot pa tistega, kar nas razdvaja in ločuje ...«*

Po kosilu z obema patroma in laiško misijonarko Marijo smo zapustili Klub Triglav in jih pospremili na Slovensko društvo Sydney. Na žalost je letalo, ki je odpeljalo obiskovalce v Melbourne, zapustilo Sydney že okoli petih popoldne. Pred odhodom iz kluba Triglav smo obiskali še kip Ivana Cankarja, ki stoji na triglavskem dvorišču. Zelo nas je razveselilo, ko je pater Ciril v skladu z nadškofovimi besedami izjavil, da naša mlada generacija očitno kaže vedno več zanimanja za svoje slovenske korenine. Zadovoljni smo lahko, da imamo še vedno slovenske duhovnike, ki pozitivno vplivajo na naš mladi rod.

SVETOVNI DAN ŽENA

V nedeljo, šestega marca, smo v klubu Triglav praznovali Svetovni dan žena.

Dejanski praznik je sicer 8. marca, vendar je praznike lažje praznovati v nedeljo. Tako se je to nedeljsko popoldne v klubu zbralo še posebej veliko število mlajše generacije avstralskih Slovencev, ki so v klub pripeljali matere, stare matere in tudi mlade žene, ter z njimi proslavili Svetovni dan žena. Po dolgem času je v dvorani našega kluba iz harmonike spet izvabil slovensko pesem Štefan Šernek mlajši. Še posebej so po-

Maria Gomboc, Lojze Magajna, Martha Magajna in predsednik Peter Krobe

častili najstarejše matere in stare matere – Sofijo Šajn, Marico Vrh in Marijo Fabjančič, med za spoznanje mlajšimi članicami pa je predsednik Peter Krobe izrekel zahvalo Marthi Magajna za njeno dolgoletno delo v slovenski skupnosti. Zastopnika mlajše generacije, odbor-
nik kluba Triglav Branko Fabjančič in njegova hčerka Stefanie sta za vse člane in članice pripravila nagovor, s katerim se je navzočim predstavila Juliana Fabjančič:

Afternoon everyone and welcome to today's celebration of international women's day at Triglav Mounties.

My name is Juliana Fabjancic and I'm a second-generation Slovenian-Australian. Like many children of migrants we accomplished many firsts in our family. I was the first to go to university in mine. I was the first to receive my masters. I was the first to question my

mum, as to why my brother got to mow the lawn while my sister and I stayed inside completing all the inside chores, saying, last time I checked he had two hands as well!

Today is about reflecting on the challenges women around the world still face in terms of gender inequality and bias. The comment about what I saw as an unfair chore arrangement between my brother and I is part of this bigger discussion. We often lose sight of the little things while trying to focus on the bigger complex issues. Gender bias is a complex issue. It gets caught up in talks about tradition, gender roles justified by physical attributes and ignorance to the experience of women. I have had the privilege of being surrounded by strong women my whole life. My mother and mother-in-law are two of those people.

Two women who didn't have university degrees or careers to fall back on when they decided to leave their homeland. The success of their courage and resilience is me standing before you today. I see the result of their love and support in my two daughters. Two independent young women I taught to stand up against bias, never be pigeonholed into a stereotype or fall into a role society thinks females belong in.

Challenging the status quo or calling people out on unconscious bias isn't easy. We've had some very fiery debates in our household, with my husband, male friends, family and partners. But no one ever said change was easy. When I think about celebrating today, I'd like us to take a moment to acknowledge those women in our lives now and those that came before us. The women who struggled so our life

could be a little easier. It doesn't have to be women of history or anyone famous. I thank my mother and my husband's mother for their courage. I thank my daughters for always inspiring me to think outside my own bubble and see the world through their eyes and experiences. As I said, gender inequality is complex. It is an issue about access to power. The power to make a difference, the power to have autonomy over your mind and body and the power to influence decisions. Equal power can not be realised until we make some changes. Today calls us to unify against gender inequality and raise awareness of the many issues we still face as a group. There is strength in unity and solidarity. But there is also strength in reciprocation. Gender equality isn't a woman's issues. It's an everyone issue. Listen to your partner, your female colleagues and your daughters. Their experience may be different to yours, and you may not always fully understand their view, but their perspective is valid and real. We know diversity in society is a wonderful thing and brings with it many benefits. Let's make today about providing the room for all voices to be heard. Take the time to listen to the female voices of those closest to you and enjoy your afternoon. Happy International Womens day!

Julie Fabjančič, Martha Magajna in p. Darko Žnidaršič

Canberra Motor Bike Ride

On Sunday, 20th of February 2022, Triglav Mounties Cycling Club organised a motorbike ride down to Canberra. As a part of the Triglav Mounties Cycling club, it is one of many different events that we will be holding outside of the monthly cycle/run/walk. It was great to have Slovenian Ambassador Mr Jurij Rifelj present at this event, especially as he will be moving onto a new posting later this year. We consulted with some Slovenian/Australian riders in Canberra in regards to the organisation of the day. Special mention and thank you to John Falez, Martin Osolnik and Robert Hovar for planning such a successful day.

The day began with breakfast with the Ambassador at the Slovenian Embassy, and then a solid ride around Canberra, enjoying a wonderful lunch together and then the long ride home. Sydney riders met at Uncle Leos Diner at The Cross Roads. There was a high level of involvement from the Sydney riders Mark Kroke, Boris Topolovec, Branko Fabjancic and Walter Suber. It was a pleasant ride down to the nation's capital, allowing us to absorb the striking scenery on the highway and then into picturesque Canberra. The weather was on our side and it was fantastic to see the water level in Lake George, something you don't see every year.

Getting into O'Malley fashionably late due to refuelling, we had breakfast and then it was a photo opportunity with the Ambassador. It was great to see all the bikes parked in front of the Embassy, it looked like a BMW motorbike club. We rode to a few fantastic spots in and around Canberra and our guides on the day, Martin and Robert, were first class.

We have already started to talk about our next ride, and we welcome anyone who has a motorbike and who is interested to get involved.

It was a great day with great company and weather, enjoyed by all.

The Triglav Mounties Cycling Club consists of a group of 2nd and 3rd generation Slovenians who gather once a month for a cycle/walk/run. Outside of these events, we will also be holding other events that intend to fulfill the purpose of bringing Slovenians of all ages and interests together. The club was established to form a round table discussion on what matters most to the wider Slovenian community, focusing on the 2nd and 3rd generations. More details about future events can be found on our Facebook page »Voice of Slovenian Australians«.

Don't worry if you don't have a bike, many participants walk and it's really good to just enjoy the company of other Slovenians. At the completion of the event, we normally have breakfast or brunch at the local cafe.

We look forward to see many of you at future events.

Walter Šuber

Veliko slovensko zmagoslavje pod Poncami

Letošnji zaključek svetovnega pokala v smučarskih skokih je kot vedno potekal v naši legendarni Planici, po dveh letih spet v navzočnosti občinstva. Ljudje, ki so preplavili vznožje planiške velikanke, so poskrbeli za fantastično vzdušje, ki je s plapolajočimi slovenskimi zastavami in glasnim navijanjem v sončnem vremenu prekipevalo od veselja in pozitivne energije. Pa saj so se gledalci tudi imeli česa veseliti. Od petka do nedelje, od 25.3. do 27. 3. 2022, so bili slovenski orli ves čas izjemno razpoloženi za letenje in so nanizali serijo sanjskih rezultatov, kar na domačem terenu še toliko več velja.

Planica z vihrajočimi slovenskimi zastavami

V petek so na posamični tekmi pobrali kar štiri prva mesta: prvi je bil Žiga Jelar, drugi Peter Prevc, tretji Anže Lanišek in četrti Timi Zajc. S četverno zmago so Slovenci izenačili rekord iz leta 1980, ko je 20. januarja na tekmi v Thunder Bayu poker prvih mest uspel Avstrijecem.

V soboto je ista četverica petkovo četverno zmagoslavje okronala še z ekipno zmago. Navijači so tudi tokrat navdušeno pozdravili izjemen dosežek slovenskih smučarskih skakalcev. Pospremili so ga z vihtenjem slovenskih zastav, po Planici pa se je že pred podelitvijo spontano razleglo množično petje *Zdravljice*.

V nedeljo so se na zadnji tekmi sezone, na kateri je imelo pravico skakati samo 30 najboljših skakalcev iz svetovnega pokala, spet nanizali: Peter Prevc na tretjem mestu, Timi Zajc na četrtem, Anže Lanišek na petem, Žiga Jelar na šestem in Cene Prevc na sedmem mestu z osebnim rekordom 246 metrov, kar je bila tudi daljava dneva. Za češnjo na planiški torti pa je z malim kristalnim globusom za polete poskrbel Žiga Jelar.

Bravo fantje, bravo Slovenija!

Jackie Newtown

Ekipni zmagovalci letošnje Planice

ŽIVALSKÉ ZGODE IN NEZGODE

Katarina Mahnič

Vstajenjska

Zgodnje jutro, pritrkavanje zvonov, bandera, »plehmuzka«, vonj kadila. Velikonočna procesija nekaj let nazaj. V Ljubljani. Od koseške cerkve ob travniku zavijemo na Šišensko. Z druge strani prihaja ženska z velikim psom. Ko je še precej daleč, se ustavi in čaka, da bomo šli mimo. Najbrž noče, da bi pes začel lajati. A žival vseeno nagne glavo postrani, maha z repom in izusti en sam glasen, prešeren hov. Kot aleluja mi zveni, kot čista radost nad Kristusovim vstajenjem. To je zame najlepši trenutek tega jutranjega češčenja.

Že od malega sem božje povezovala z živalmi. Zame tisti, ki nima rad živali in narave, tudi Boga ne more imeti rad. Logično in preprosto. Vol in osel, ovce in psi spremljajo že Jezusovo rojstvo. Imajo jih evangelisti – Marko leva, Luka vola, Janez orla; samo Matej se mora zadovoljiti z angelom. Sv. Roka reši pes, ko ga, bolnega, zapustijo ljudje; sv. Antona Puščavnika spremlja prašiček;

in moj najljubši svetnik, nori zaljubljenec v stvarstvo Frančišek Asiški pridiga pticam in celo udomači volka. Pa navsezadnje jagnje in golob.

Ne, živali v krščanstvu niso in ne bi smele biti samo simboli. V zvezi s tem rada obujam tale dogodek iz najstniških let.

Našega Žaka smo imeli takrat komaj nekaj tednov, bil je še čisto majčken kuža in ni bil rad sam. S starejšo sestro Matejo sva ga čez vikend vzeli s sabo v Belo krajino – ona je šla študirat, jaz »žurat« s semiškimi prijatelji. Nikjer ni bilo v tistih časih tako dobro preplesati sobotnih noči kot v črnomaljskem disku. Še polovico drugega dne sem spala kot ubita, gluha za pasje cviljenje. Sestri ni preostalo nič drugega, kot da se ukvarja z malčkom. V Semiču je bila ravno birmanska nedelja in Matejo je prijelo, da bi šla malo firbec past. Toda komaj se je oddaljila nekaj korakov od hiše, že je psiček obupano bevskal in zganjal kraval. Da me ne bi zbudil, ga je dvignila ter vtaknila pod jopico. In sta šla. V cerkev. Občudovala je poln, s cvetjem okrašen hram, obred in bele oblekice ... Pa jo dregne moški, ki je stal zraven. »Punca, da te ni sram, s cuckom k maši!« Mateja ga je svetlo pogledala in izstrelila: »Tudi živali sodijo v božje kraljestvo.«

Kam?

Neko zimo sem šla v Pragi čez Karlov most. Na Vltavi je bilo vse polno galebov. Ja, galebov – na reki, v mrazu in daleč od morja. Ko sem se zvečer vračala, ni bilo nikjer nobenega. Le kam gredo spat, sem se takrat prvič vprašala. Kam gredo ptice spat?

Nekako mi je jasno, da mestni golobi najbrž prenočujejo na podstrešjih, ali da se morski galebi naselijo v luknje in razpoke v skalah in pečinah. Z jasnim odgovorom mi je postregla kolonija letelih lisic, netopirjev, ki so podnevi, z glavo navzdol in zaviti v lastna krila, kot črni grozdi speči bingljali nad sprehajalci ob reki Yarri ter ob mraku zlovešče preplavili nebo za ropanje sadja po vrtovih predmestnega Melbournea. Ob toplem vremenu me to vprašanje niti ne bega preveč. Kjerkoli že spijo, pticam takrat ni hudega. Ampak pozimi – le kam se ponoči zatečejo jate prezebljenih in lačnih ptičkov, sploh če jim ne nastavljamo hrane. Kam izginejo, ko utihne njihov ščebet?

Svojevrsten fenomen so »naše goske« iz Novega mesta. Rečem jim kar naše, ker se gor in dol in naokrog po Krki radodarno razkazujejo vsem, ki živijo, se sprehajajo

ali posedajo na novomeškem polotoku v osrčju starega mestnega jedra. V resnici domujejo pri sosedih in pod frančiškanskim samostanom, toda zelo rade odplavajo po svoje. V kloster je prva prispela iz Novega Sada, Gagel in Gagica pa sta par, ki so ga sosedje k hiši prinesli pred kakšnimi dvajsetimi leti. Tudi nekaj samostanskih gosk se je zvalilo iz njunih jajc, ki jih je pater podtaknil svojim kokošim. Ker se vrtova

držita skupaj, so se generacije združile. Zadnja leta jih je bilo osem, dokler ni par let nazaj okrog Martinovega ena izginila. Za njo pa še ena. Danes jih je samo še pet. Pozimi, kadar je res pasje mraz, se držijo svoje ustaljene navade: spanja na jezu. Priplavajo pod večer, na šumečih brzicah zelo glasno vztrajajo vso noč in ob zori v gosjem redu odrinejo proti domačemu vrtu. Ker se mi ni treba ukvarjati s »kam«, me tokrat muči vprašanje »zakaj«. Na katerega prav tako ne dobim odgovora.

Zadnjič me je presenetila sosedova deklica. »Kam so pospravili vse race?« izusti ob zaledenem ribniku. »Spat so šle,« izstrelim.

RAZMIŠLJANJA

Cilka Žagar

Laž in resnica

Laž preleti pol sveta preden si Resnica zaveže čevlje, je rekel Mark Twain.

Laž je glasna, nasilna in neutrudljiva. Resnica je tiha, preudarna in strpna. Dobivam pošto od ljudi, ki predstavljalo pet odstotkov prebivalstva, vendar je ta manjšina trdno prepričana, da je 95 odstotkov ljudi neumnih, zavedenih in nepoštenih. Glasno protestirajo.

Verjetno vsi dobivamo pošto iz uradno nepriznanih virov. Posamezniki sumijo, da oblasti skrivajo resnične podatke o epidemiji in vojni. Celo papeža krivijo, da je podlegel večini in se pridružil uradnemu mnenju.

Ne dajo ven, nočejo, da izvemo resnico, piše Metka.

Seveda drži, da je cenzura v vseh svetovnih medijih. Če se nekdo ne strinja z mnenjem uredništva, njegov glas ne bo prišel v javnost. Res je tudi, da so vsa uredništva podrejena cenzuri mednarodnih političnih in ekonomskih sil. Edino, kar imamo, je demokracija, kjer vlada večina.

Ko se človek ali narod počuti napaden in ogrožen, išče krivca. Išče tudi prijatelje, ki so se pripravljene boriti proti njegovemu nasprotniku.

Pravi Dominik: Zdravniki so se dogovorili da se bodo s korono rešili starih ljudi, ki državo preveč stanejo. Sem rekla, da smo stari ljudje zdravnikom njihov vsakdanji kruh. Brez nas ne bi imeli dela. Pa pravi Dominik, da jaz verjamem vse, kar slišim na televiziji.

Nekaj dobronamernih prijateljev mi celo očita, da sem neumna, ker se pustim zavajati javnemu mnenju. Tem ljudem bi rada povedala, da sama nič ne vem, in da sem odprta za različna sporočila, celo za javne uradne nasvete.

Piše Metka, avstralska Slovenka, da bo edino Putinu uspelo ustaviti satanski svetovni red, tako imenovani New World order. Pravi, da je še dobro, da se je Putin uprl bogatašem, ki delajo samo zase. Sem rekla Metki, da bi morala preveriti, koliko palač, prevoznih sredstev in milijonov ima Putin. Pravi Metka: Fake news. Laži.

V svoj zagovor naj povem, da imam rada Ruse in Američane. Žal mi je za ukrajinske družine, ki trpijo. Vem, da ne morem nič spremeniti, skušam pa vsaj razumeti, kaj se dogaja.

Nisem ne politik ne zgodovinar, samo učiteljica s 45-letno prakso. Veliko izkušenj imam pri mirovnih pogajanjih z otroci.

Že Aristotel je rekel: Daj mi otroka, starega do sedem let, in pokazal ti bom moža. Mnogi drugi vzgojitelji so govorili enako. Ko je otrok še nebogljn, zaupa staršem in učiteljem, da bodo skrbeli za njegove potrebe in ga vodili.

Ruski voditelji so bili otroci v mogočni Sovjetski zvezi, in nekateri bi se radi vrnili v čas svoje mladosti. Celo nekaterim Slovincem je žal, da ni več bratstva in edinstva ter bi si želeli vrniti v čas, ko smo delali za skupno dobro. Nostalgija je kot domotožje; to je želja, da bi se ponovila čustva mladosti. Vsi smo kot otroci vzklikali: bratstvo in edinstvo. To simbolično ljudstvo nas je združevalo in nam dajalo občutek, da smo dobri, močni, enaki.

Sovjetska zveza ter bratstvo in edinstvo so se čez noč podrli kot Berlinski zid. Toda tudi v Rusiji še vlada nostalgija po združenih narodih Sovjetske zveze.

Vsi politiki so se kot otroci naučili, kaj je in kaj ni prav ter kako se boriti za svoj prav. Ko sem imela kot učiteljica mirovna pogajanja z otroki, sem vedno dolgo poslušala, da sta imeli obe strani čas predstaviti problem in svoj zagovor. Pazila sem, da sem dala isto tezo obema nasprotnikoma, in skušala najti resnične razloge za sovraštvo in prepir. Šele potem sem jezne nasprotnike (ponavadi fante petega ali šestega razreda) vprašala, kako bi oni rešili problem. Moje načelo za sporazum je bilo DAJ DAM. Moje spoštovanje, medsebojno razumevanje in spoštovanje otrok je bil moj recept za sporazum. Kazen ni nikoli igrala pomembne vloge, ker kazen zaneti sovraštvo in maščevanje. Kazen enemu je ponavadi nagrada drugemu, in vojna se nadaljuje. Ko otrok razume želje, krivice in bolečine nasprotnika, ponavadi sprejme sporazum. Vsi radi živimo obkroženi s prijatelji.

Američani in Avstralci smo večinoma begunci iz drugih političnih sistemov. Protestirali smo proti ureditvi doma. Radi imamo svobodo, pravico govora in ekonomske možnosti, vendar bi nekateri, ko so vse te potrebe zadovoljene, radi uvedli še družbeni sistem po svojem receptu. Borijo se za pravice, ki pogosto za večino niso sprejemljive. Mnogi predstavniki manjšin protestirajo, kričijo na cestah in motijo družbeni red. Tiha večina se počuti manj varna in zavarovana, zato želijo, da bi država ukrepala proti anarhiji.

Vojna v Ukrajini je boleča za vse nas, ker je v bistvu bratomorna vojna in nam je hudo, ko vidimo trpljenje bratskega naroda.

Prijateljica mi v pismu našteva napake našega Janše, ki je pred volitvami. Noben voditelj še nikoli ni zadovoljil vseh. Hvala Bogu, da niso vse moje napake in grehi del javnosti.

Borimo se za človekove pravice

Hočemo red in mir. Vsak hoče svoj red. Vsak red je boljši kot nered, pravijo. Borimo se za pravice in v borbi sta vedno nemir in nered.

Z mojo deset let mlajšo sestro Jožico sem govorila o vojni in epidemiji.

Vsi hočejo pravice, a nihče več ne omenja dolžnosti, pravi Jožica. Še vedno gradimo Babilonski stolp. Vsi bi radi vladali. Vsi bi bili radi Bog. Ne znamo se sporazumeti z besedami, zato se tepemo. Nazadnje krivimo Boga, ki dopušča, da se tepemo. Bog pomagaj, vzdikajo ljudje v stiskah. Mama nas je učila, da Bog vse vidi, Bog vse ve, greh se delati ne sme. Dandanašnji ni več greha, ker imamo pravico delati, kot se nam zdi. Zakon nam dovoli, da smo, kakršni smo. Če nam zakon česa ne dovoli, spremenimo zakon.

Ko je bila Jožica mlada, je morala pustiti šolo, da je skrbela za bolne starše, zato se še vedno zanese le na svetopisemska sporočila.

Ni zdravila za pohlep. Ko imaš en milijon, hočeš dva. Ko vladaš eni deželi, bi rad vladal dvema, pravi Jožica.

Ne vem, kako naj ji ugovarjam.

Cepljenje

Dragica pride v Lightning Ridge vsako zimo za dva meseca. Pravi, da jo topla arteška voda ohranja pri zdravju. Tukaj sreča tudi mnogo drugih Srbov, Hrvatov in Bosancev, s katerimi si izmenja pomembne informacije in novice.

Tudi k meni pride Dragica, da me obvešča in mi svetuje. Dragica odločno nasprotuje cepljenju proti koroni. Nasprotniki cepljenja se mi zdijo kot člani nove vere, ki skušajo pridobiti nove pripadnike. Vsakič so pripravljeni naštevati imena imenitnih ljudi, ki so proti cepljenju.

Dragica mi je povedala, da so trije ljudje v Lightning Ridgu prejšnji teden umrli zaradi korone en dan za tem, ko so bili cepljeni. Povedala mi je imena teh ljudi. Telefonirala sem njihovim sorodnikom, ki so mi povedali, da nobeden od umrlih ni imel korone in tudi cepljen ni bil. Dragica je posumila, da sorodniki nočejo glasno priznati, da so umrli od injekcije. Ljudje skrivajo resnico, pravi Dragica.

V naslednjih dneh so mi še tri osebe prišle povedat o tistih treh, ki so umrli zaradi cepljenja. Vprašala sem, kdo jim je to povedal, in rekli so, da Dragica na bazenu, da je osebno poznala te ljudi in zdaj vsi govorijo o tem.

Če vsi ljudje govorijo o tem, že mora držati.

Podlistek

BUTALCI (7)

Fran Milčinski, riše: Zorka Černjak

Kako so si Butalci omisliti pamet

Kogarkoli je tujca zaneslo med Butalce, vsak jih je hvalil na glas: »Gnoja da imajo dosti in dober koruzni kruh, niti jim ne manjka dežja in sonca in poleti muh – kakor v paradižu da žive; samo pameti da nimajo prave.«

Taka hvala je Butalcem dobro dela. In so dejali: »Ko imamo obilno vseh drugih dobrot, ni vrag, da ne bi dobili še pameti, kolikor je treba – za denar je na prodaj vse! Potem bomo v Butalah brez napake!«

Pa je nanese in so praviti slišali o tujem mestu, da imajo pod mostom deveto šolo, v tem mestu da je toliko pameti, da jo kar v sodih prodajajo kakor kislo zelje.

Pa so sklenili in s sodom tjakaj poslali štiri može, da kupijo vedro pameti ali dve, kakor bo kazala cena. Peljali so se s košem, okrašen je bil s smrekicami, veselo so na komatih peli kraguljčki.

Pripeljejo se v mesto, ustavijo se pred prvo krčmo, povedo, da prihajajo iz Butal, in barajo, kje bi bila na prodaj pamet. Toda so dejali, da mora biti prava, dobra roba in ne predraga, drugače je ne kupijo.

Se čudi krčmar, ali je mogoče, da so iz Butal! Kolikšna čast za njegovo hišo! In da niso mogli bolje zadeti, nego da so se ustavili tukaj: postregel da jim bo s pametjo najboljše vrste in bo pol zastonj.

Povabil jih je v hišo in ukazal gospodinji, da slavne gospode dobro postreže.

Tačas pa, ko jim je gospodinja stregla, sta krčmar in hlapec ročno ujela miš, jo izpustila v sod na vozu in sod zamašila. In so bili potem možje iz Butal prav zadovoljni tudi z računom za pamet. Bali so se, da bo dražja.

Plačali so in dejali, da bodo še prišli, če jim bo pamet zopet pošla. Sedli so na voz in bistro odcingljali.

Srečno so pricingljali v Butale. Sredi Butal so se ustavili. Kakor je bil ukazal župan, je bila zbrana šolska mladina in sta bila navzoča tudi butalski

policaј in občinski bik – ti so pameti najbolj potrebni, je dejal, ti naj je bodo prvi deležni.

Povzpел se je župan na voz in dal z roko znamenje, pa so zazvonili zvonovi in počili možnarji. Tisti hip je župan odmašil sod, da pogleda noter, pa je prestrašena venkaj šinila miška, zadela je župana ravno v brk in po županu dol smuknila na tla, skozi kričečo mladino jo je čez cesto ubrala naravnost v županovo hišo.

Butale so strmele, stare in mlade: »Joj, ojoj, takšna je pamet! Pa je pamet resnično pametna. Najprej je poljubila župana, to se spodobi, in se ni potem prav nič premišljala, kam naj gre – v županovo hišo je šla, tjakaj spada!«

To je bilo jako všeč vsem Butalcem in so bili ponosni, da imajo pamet tako pametno.

Pa so imeli pri tej kupčiji še posebno srečo; kajti ni trajalo dolgo, pa je imela pamet mlade in je pameti kmalu bilo dovolj po vseh Butalah.

**SLOVENSKO SOCIALNO SKRBSTVO
IN INFORMACIJSKI URAD Inc.
19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101**

Slovenski informacijski urad Welfare Office Kew obvešča Slovence in prijatelje, da bo do nadaljnjega naša pisarna odprta vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu od 11. do 12. ure ali po predhodnem dogovoru. Prosimo vas, da se za obisk v pisarni dogovorite preko e-pošte: slovwelfare@bigpond.com ali preko telefona: **+61 407 056 463 Peter Mandelj** ali **+61 3 9795 8550 Slavko Gorup** ali **+61 409 478 635 pisarna v Kewju.**

V naši pisarni lahko dobite nasvete in pomoč pri izpolnjevanju uradnih dokumentov za slovensko pokojnino, zahteve za popravilo krivic žrtvam vojnega nasilja, za delnice, oporoke, dediščine in prodajo nepremičnin v Sloveniji, pri iskanju slovenske davčne številke in podobno. Nekaj informacij in potrebne obrazce lahko dobite na naši internetni strani: www.slovenianwelfare.org.au

Peter Mandelj OAM JP, predsednik

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

Telefon: +61 2 6290 0000, faks: +61 2 6290 0619

e-mail: sloembassy.canberra@gov.si

<http://canberra.veleposlanistvo.si>

Veleposlanik: JURIJ RIFELJ

svetovalec in namestnik: DAVOR DEVČIČ

EMBASSY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

26 Akame Circuit, O' MALLEY ACT 2606

TOBIN BROTHERS
FUNERALS
Celebrating Lives

24 HOUR SERVICE
(03) 9373 7000

*We employ over 230 caring, highly trained and committed people, including 12 direct descendants of the founders.
We serve the community from 24 branch locations throughout the Melbourne Metropolitan area and Echuca.*

816 Doncaster Road, Doncaster

www.tobinbrothers.com.au

**Vse se razvija naprej
in navzven,
nič se ne ruši.
In tudi smrt je drugačna,
kakor se misli,
in srečnejša.**

Walt Whitman

